

Zgodnji Volodej.

Pri Volodeju so poleti zmirom zgodnej vstajali. Bili so prav rani domači pri hiši, prvozaprav le gospodari ni gospodinja, ker treh otrok k gospodarstvu še ni bilo računati. Nekor zmirom, je tudi tega jutra prvi vstal nam Volodej, se pokrival, ker je bil vruč, potem pogledal na ženo, ki je še spala kakor ulita in se nato tiho po prtil splasil iz sobe, da bi ne prebudil nikogar. Toda to se mu skoraj nikdar ni posrečilo. Komaj se je splasil skozi vrata, se je že prebudila tudi žena, Volodejka. Najprej je pogledala na moža, nato pa vstala tudi sama. V sobi so vstali potem le trije otroci, od katerih je največji imel šele deset let. Ohler še ni bil čas za pravo, je ta pent še lahko vlekel, kadar pa je nastopil ta čas, potem je mati vbrizala fantu

Ko je Volodej stopil na dvorišče, je bilo to že skoraj mrčino. Zarje v zgodnjega jutra je komaj vstajala na vzhodu že dolgi in gorami in vjen odsev je bil še daleč. Popoln se je komaj na visokih gorah, ki so strelale knihu na jigu in bile še pokrite s snegom. Pi arhovi so nočari začeli žareti v skrbetu jutranje sončne žarje in vrato je vtiloba na Volodejevem dvorišču zelo hitro rustla.

Domačiji je bila vse v rozi in šlovčiko nko je lahko shvato vadeti težke krepje mre po radnem obročju. Volodej je kakor zmirom, nameril svoj korak proti hlevu. V ožjeli je bila vojika, ljudje ni bilo pa delo, ker se je

Stelo je leto 1944 dereto; zato je bilo treba novo popravi-
mati to delo.

Tepe jutro pa kmetski Volodaj ni mogel priti do svojega
hleva, čeprav je bil od hiše le dobrih dvajset metrov oddaljen.
Konej je napravil par korakov, so se izluščili iz vrce dver-
nice trije vojaki in ga obstopili. Tudi v rjeh mu je namer-
nil pištola na prsa in pokrščel:

„Roke hvritku!“

Kot je Volodaj dvignil obe roki v prsk. Možu, ki se ni
bil itrideset let star ni je bil krepke in visoke parti, se je pogledal,
da je presenečen. Vendar je ostal miren in z virečimi brki
pod vojnim mivnim vorom čakal, kaj bo. Medtem sta ga voja-
ka, ki nista imela pištol v rokah, v naglici pretipala od pet
do glave.

Volodajke je iz spalnice mirno šla očaravost v
kulinjov. Tepe jutro pa je neke nevidne moči usmerila njim
konak proti vratom, ki so peljala na dvoriče. Toda konoj je
stopila čez vrčni prag in se pred njo je mogla prav razglóiti portane
na dvoriču, je je tudi pred njo planila skupina vojakov in eden
izmed njih je zavpil:

„Roke hvritku!“

Kot je tudi ona dvignila roke hvritku ni čakala. Bila je
stara konoj trident let. Ob tej uri je bila še vna jasovine in
teška. Okrog nje se je razširjela toplota konoj zapuščenih
portelj. Njene ustnice, ki so konoj pokrivali dve vrsti dlavik,
belih zob so bile mrene in vlažne. Tebe tedaj, ko so njene
mogle razglóiti, kaj se godi pred njo na dvoriču ni se je
iz somraka portar izluščila portava njenege moža, obda-
nepe v skupine tujih vojakov, so njene ustnice nekoliko

zadržatele.

Eden voledej je stal z rokami proti nebu pred klevom, drugi Volodej pa je stal pred hitrim pogonom. Soudak je bil še zelo gost in ubrozi obah Volodejev so se kmalo dobro pogneli.

„Beljite babo stran!“ je govoril tedaj mlad oficir, ki je z revolverjem v roki prikončal obrag hitrega voga. Medtem vojaki, ki so ubitopili Volodejko, porinili ženo v vežo in zaprli za reboj vrata.

Grupina vojakov, ki je obržala v vrsti sredi Volodeje, se je najprej lotila porla. No so kmata potkenu pretipali, so mu gvezali roke na hrbtu. Pri tem je dobl kmet dva udarca v lice in tri krepke sunkke v trebuh. Vsak drugi li se bil ob teh sunkih gabor onervertil in se zgrudil na zemljo, toda Volodej je bil nemevrdno krepak moč in se ni zrušil. Moral pa je strmiti gabe, da je vedusil v rebi bruh gujeva in balecin.

Vojaki so krijeu opiti med njim:

„Zdej je pivla vna tudi mate!“

„Kje mis skrite bandite?“

„Danes br govaril!“

Bil je tuk hruš, da Volodej ne bi mogel odgovoriti na nabena vprašanje. Vojaki so prepili eden drugega. Medtem so Volodeje raveli sem in tje, ko da bi se ga hoteli iznebiti.

Podobno, kakor z mojem na dvoriču, se je godilo tudi ženi v veži. Tva vojaka ste jo obržala za roki, drugi vojaki me so jo raveli sem in tja in kričeli:

„Vlečiga!“

„Ne br vli grela gnezol banditov!“

„Se danes br nrela, babe!“

Potem je kričevit bruh prepil me te glasove:

„Grupe, kaj me delate?“

Ta glas je zadal Volodejju med klovom, da se je
boljerno zvil in zatrepetel.

Zedelj nenasodnega hrupa so se prebudili vsi trije otoci,
mladi Volodejji, porokali iz portelj in se v sumit najrajt zagnali
proti vezi. Tam pa so jih prestregli vojaki in jih surovo pogurali
nazaj v sobo, kjer so otoci nadaljevali z jakom in vprty'em.
Volodejjeva hiša je postala podobna norišnici.

Mestem se je pričari danilo. Izvrek se je umikal
iz dvorišča, čez plot, skozi sudornjak proti gorlu, ki je v veli-
kem polkrogu obdajal Volodejjevo domačijo. Trate okrog
hiše so postajale vedno svetlejše. Me njih se je začela vskruiti
buzata rosa. Vrhovi gore na južni strani, ki so bli-že malo prej
knavaravali, so začeli bledeti, darskevo rove se ni postalo
svetlih žarkov v doline. Nastajal je lep, sovnen dan.

Čele dneja je mogel Volodej prvi spoznati, da je bila
njegovna domačija prevozpjev čisto obkoljena, kakor trdujerna.
Z gorla, iz sudornjaka in iz nek komev so prihajeli na dan
vojaki in se s puškami v rokah bližali domačiji, ko da
bi stli me bitko. Hmala jih je bilo polno dvorišča. Nekatere
skupine so nato vdrle v hišo in v gospodarske nastanje in
začele debeti hišno preiskavo, drugi vojaki pa so polegli po
dvorišču in kaskli cigarete. Volodejja sta širala ropotanje po
hiši, po klovu, po skednju, koder so vojaki puškovali.

Bitka sta minila. Preiskava se ni godila prvic na
tem domu, neputeka sta vedela, da vojaki ne morejo najti
ničesar, kar bi bilo sumljivega in kar bi je moglo
obremeniti. Zveze z planino je Volodejjeva hiša res
imela, toda pa te zveze sta vedela le gospodarska in te
zveze bi lahko igral samo kak partizan. Probu seruija
preiskava je potekala čisto drugace, kakor prejone

Meditam ko so pri prejšnjih preiskavah vojaki bili se kolikor toliko dvotajni in obsirni, so se danes obneželi kakor pravi gospodarji. Ne le, da sta gospodarka bila takorekveč ujeta, da so žnjivna postopeli, kakor se nikoli, tudi drugi pusti so bili, ki so pričeli, da se pri Volodeju to jutro godi nekaj ~~nesnadnega~~ nenavadnega. kmalu potem je Volodej opazil, da kroji med vojaki velikauniki vr̄ mošta in da nečujajo nel hleb kruha. ~~Na~~ Šoj nato pa je Volodejka videla, da neki vojak nosi iz skrambe veliko steklenico žganja in celo zaplato pekočene slanine, ki je bila že od bojišča tam skrujena.

Od zadne susilnice, ki je stala za hišo, se je kmalu metro razlegel velikauniki, magošterni hruič. Vojaki, ki so preiskovali to pečnico so privedli me dvojišč in Volodej je videl, kako vozijo nad glaveni - dve ali tri puške in neki jekoj.

„Skledišče orožja, bundetsko orožje,“ so vpili vojaki vobprek.

Volodej ni mogel verjeti svojim očem, zato mu tudi ni postalo presoperno, ko je videl to odkritje. Volodej resnično ni vedel, kako je privedo to orožje v radno pečnico. Mlato verjetno je tudi bilo, da bi v njej participam imeli kakor težje skruvališče, ker so imeli v gori beljnih skruvališč dovolj na razpolago. Če bi kdo mogel orožje post-takniti jeto, da bi se uničila Volodejeva hiša, ni kmalu v prvem iznudenju ni mogel misliti.

Šer Volodej ni mogel verjeti svojim očem je moral kmalu verjeti nobremu, ki so začeli podeti po njem. Vojaki so začeli plemiti po njem in se začeli preteporati. Pri tem so hoteli zvedeti, odkod je orožje, kar jim Volodej seveda ni mogel povedati. Kerknet se kmalu zvedel, da oni magošerni bulje vedo, odkod je to orožje. To je moral drugo

pleičati. ~~Kmela je bil ves kovan~~. Pablivo ga ne tla ni go
tolkli s puškami in gupski po njem, da je bil kmela ves kovan.
Neki vojek je vnoomer povival nekega drugega drugega tovrstne:

"Ustrelil ga, vohaj ga ne ustrelis."

Toda nam tega ni storil.

~~Pretepenje se je slivalo tudi v v~~ ~~Thkor~~ Volodeji, tako
se je godilo tudi jeni Volodejki v veži. Tudi njo so suvali, jo pre-
tepali in jo metali po tleh. Med pretepenjem so vojaki pogledali,
da se zokoma Volodej ne smeta videti in ker ji bila veža pre-
temu, so jo izvolkli iz veže pred hišni prag, kjer so jo še
dalje obdelovali. Meslji mi hotče biti kome, toda Volodeja
sta se držala močito in ovbedu ni ternal ali vpat od bolečin.
Mi ji držala le zavest tega, ker ~~se~~ so ji dolžili, ~~se~~ in ker
ste resnično smela ne vesti pred tujo oblastjo, se bolj ji je
prepričave zavest, da trpita za drug drugega in oba sta se hotela
pohajati trdno in močno.

Otroci so skozi okna opuzovali, kaj se godi na
dvorišču in so strahom vohelovali. Oče in mati sta jim
smilila. Hteli so iz hiše, toda vrata so bila zaklenjena in
okna so bila pomrežena. Zato so se otroci še hujsje obli.
Ker ne vojaki niso mogli ničesar svedeti od staršev, so se
latili otrah. Udrli so v hišo. Najmej so z otroci pečeli na
lep način. Iz jepor so potegnili neke sladkorije in jih počeli
spunjeti otrahom. Eden vojakov je govoril po domače, no
slovenski:

"Ničesar se vam ne zgodil, če poveste, ali hvalijo
banditi v vašo hišo."

Pomjeli so sladkor najtorejšemu Volodeji, deset-
letnemu Anžulu, toda fant je udaril po sladkorji in
zaključil z upornim glesom:

„Izpustite očeta!“

Ta je vojaka razjezilo, zato je urehal fanta s pestjo na lice, da se mu je poredil krvav žvoder¹⁾ iz oesa.

„Ovej sraka, kdo je skrul vrojjo v peimci?“

„Izpustite očeta fant si je obrisal žvoder in getulil.“

„Izpustite očeta!“

Ž najhitrejšim tempom in hitro kaj opraviti, zato ga je vojak porinil stran in oprelil ^{pešmetno železo} dekline, ter jo stresel, da li se je skoraj glava odtrgala. Deklina se je skoraj ogredila, ko pa se je spet zavedla pokornici, je ~~puška~~ med jokom jeknila:

„Izpustite očeta ~~očeta~~ mater!“

Deklina je došla še dva udara, toda ne vsek udarec je odgovorila le:

„Izpustite očeta“ mater!“

<sup>Nato je vojak vzel v roke najmlajšega Volodeja, pet-
letnega Kristara.</sup>
Vemur je najprej pomudil sladkor in mu rekel:

„Bodi dober. Če boš dober, boš se več dohl. Čigova je puška?“

Čudi mali Volodej ni rekel nič sladkorju, umrtek je s hilelim obrazom paup zavehal:

„Izpustite očeta!“

„Fu imaj, podgana,“ je bahel vojak in sunil malega Volodeja z nogu od sebe, da se je utroh za katolil po tleh. Nato so vci trije otvori tuliti:

„Izpustite očeta!“

„Ta je vrasja žulega. Ure je treba politi,“ je zarjil eden tistih vojakov, ki so stali zvoem. Neke drugi je odobal:

„Nepopravljiva žulega je to. Takor stara slva.“

Potem so vojaki gurali stroke iz hiše, bore in kose glave, kakor so bili. Za žunaj so stroke ~~gurali~~ gurali k platu in jih straga partražili. Prišepul je ofir, ki je noril odprto pištolo v rokah in zahlijal proti Volodeji in Volodejki:

„Če ne boste govorila remice, vama potrelimo stroke kakor pajce.“

Odgovor nato je bil hruh otrok:

"Izpuščite očeta, izpuščite mater!"

Komandant je pobem zapovedal, da so otroke nepravilno k materi, ki so jih pobem. Mater in otroke so zadržali ob platu na enem koncu dvorišča, medtem ko so očeta odvedli na drugi konec dvorišča, tako da so se nicer vii mogli videti, m'ro pa mogli govoriti.

Kato se je pred očmi vseh Volodejev odignel najstrašnejši prizor v njihovem življenju: vojaki, ki niso streljali, so imeli prave komandante udrli v hišo, in v klet, in na shodaj, v kosi. kmalu se je začelo iz notranjosti hriščevy desk ~~trskanje vrat~~ in voprahov, trskanje dveri, ones se kletec in smeh. Druga skupina vojakov se je lotila vojrov, ki so stali pod odriin in jih potegnili na dvorišče, kjer jih je potarila v vrto. Nato so vojaki začeli nositi iz hiše razne stvari in jih nalagati na pripravljenе vojrove. Volodeji so videli, kako preprijo vojaki shrambo. Iz hiše so nosili deže s mestjo, kuhinjsko posodo, peharje polne moke, portljive in druge reči. Neki vojak je nosil pred seboj jarkas slanine in mesa, v vrtil na je držal rebo kreiv in jo kar spriti žil nekort. Iz kosiče, kamor je ar udrila druga skupina vojakov so kmalu začele rometi vrve s žitom ⁱⁿ rukom sadjem. Nekaj vojakov se je vagnalo v klet. Pri Volodeji je bilo še nad deset mlavnjakov ~~na vrta~~ na zalagi, ker je bila pripravljena leto dobra rudna letina. kmalu se je iz kleti garljal veseli krik, potem so vojaki iz ~~kleti~~ začeli vlačiti ^{na dvorišče} polne shrambe meste vrta, ki so jih razpurali po dvorišču, ~~skupno~~ ~~vojakom~~ kjer so jih drugi vojaki novejali na glavo. Že prej so vojaki, ki so preprihi hišne shrambe odkrili omara, kjer je bilo shrambeno žganje. Žganje so pili, kuhar voda ni so bili hitro pijani. Ker so začeli žganje meriti s mottom, so postali diopi in se niso več obvladali. Začeli so pičev razpivati po tleh, razpivati žito in razmetovati porodo po dvorišču. Iz kleti so se začeli strelati, nato pa diopi vnetje: "Tlej ne delate. Ne streljajte v vode."

Per pijanih vojakov je prikotalito iz kleti velike rod,

iz katerega je izvrgel mršavi srček, ker je nekdo očividno prestrlel sodovo duo. Zmaj se je por vojakov nagmlo k surku in ga hotelo pretrči s ustmi, toda vojaki so kotalili svoj delje, dokler vsem skupaj ni ušel po dvorišču, ki je imelo viselo, in se zagnal v plot za klovom blizu Volodeja, ki je stal tam gostrojeu, kjer pa je obstal ne da bi se bil razbil. Ker je iz njega še gmirno izvrgel srček, so se zagnali proti sodu vojaki, ki so strajžili Volodeja in začeli hlastati z ustmi po surku.

Komendant, ki je prebkar odšel od ust veliko steklenico z žganjem, je začel dvije vpit:

«Vse meljiti na vojove, vse na vojove, banda. Drugače vas vse potrelim.»

Djegov vpitje je imelo le malo uspeha. Vojaki so že večina vojakov je že čisto pomorela in se ni brigala za komendantovo vpitje, prebnt se, ker je komendant sam junova prebil za steklenicami žganjem. Toda nekaj vojakov je vendar začelo nalagati stvari na vojove in napred so je proti tja ~~in~~ tudi nekaj polnih sodov. Vojaki, ki so odšli v hleve, so prignali na dvorišče vseh devetero glav govedu, iz vojakov pa so pritižali petert vinj. Med povejo firmo je bilo eno tale še čisto majno in kuni hotelo iti. Vojak ga je nekaj časa suval in se muril žujim, potem pa je potepnil izpa posu proti in ga ustrelil. Tebe je še stopovalo z nogami, ko ga je vojak še vrgel na voz. Še huje je bilo s sovjetami

Še huje je bilo s sovjetami. Vojaki so jih izgnali iz vinjekar, zmaj pa jih niso mogli več krotiti. Lonki so jih sem in tja, toda vinje so hle zlepane in so letale križem po dvorišču. Napred so vojaki obupali nad tem lovom in so vinje eno za drugo potrelili. Pri tem poslu je volodejki portalo dobro. ~~Pa~~ Ena velika vinja je bila breja in je bilo le še par ovin do skatitve. Začelo je vpit:

«Pustite brejo vinjo, pustite jo!»

Toda vojaki se niso zmenili za njegov vpitje, le eden je siceru zagnil nad njo:

„Glor babe!“

Takoj mator na se je še ~~gledala~~ govorila tudi tiste ~~matere~~ svinjane mator na tla.

Dvorščice se je nepalnila z velikauskim krušcem i vpitje vojakov se je mešalo z odmevi strelor, z mukavcem žirne, z mrtovskim kropenjem ~~po~~ pobitih svinj. Vmes so vesičale kakšni, ki so prestrešeno begule po dvorišču pred vojaki, ki so pričeli neujt streljati, ker žirih niso mogli uloviti. Neopoduj je neki ~~čro to resdejanje so morali~~ Volod, vojak ustrelil je velikega Šepona, velikega volčjaki, ki je ves čas sodilo tulil in se bemo peganjal na svoji verigi proti vojakom.

Čro to resdejanje so morali Volodeji gledati z lastnimi očmi. Gospodarjema so se trgela rrsa. Njim trud in morda je trud kolore koliko Volodejevih rodor se je pred njima rusil v pred in nepel. Gledati sta morala, kako so vojaki mandreli po pridelkih in jih uničevali; kako so uničevali praso in pobijeli žirino. In tega kar sta videla, sta se lahko prepričala, kaj Volodeje čaka. Videla sta, da njima živoljence in tudi živoljence njimih otrok in mčerar vredur. Nemv in nepreučno sta itala vrat na svojem domu dvorišča, njime ustnice so bile stonjane, njime oči pa ruhe od bolečin, ki sta jih oba občutila. Neopoduj sta stopela za ne, kar se je zgodilo ~~stanoj~~ po dvorišču, in razoren za troji nemu podobni, ki sta stoneli drugo v drugo.

K Volodejki so se stihali trije otroci in nemv opazovali ta prigor. Kludur se je pred otrojiimi očmi razpruila kako potrebno odurna slika, tedaj so vsa tri grla postakala z kretkim, gultu podobnim stokom. Ob takem priporu se je vseh šest otrojih oči uprlo v mater, ko da bi hotelo od nje dobiti pojasnilo za tako dejanje. Toda mati Volodejka, ki je nepreučno itala ob platu, se je takrat vrelj z obema rokama krepko dotaknila svojih treh otrok, ali so bile te otroje glave, korpje, lica, ali obleka. Te otok je se odil melej toliko popuma, da sama ni postakala kakor pohopna prir in se je oprudila na zemljo.

Kajki so naložili vse štiri vojske, ki so jih medli pri hiši, tudi gore so morale iz varne, dandavno so bile le dvokolovce. Načje so naložili volite sinje in telo ter kuretino. Nekaj časa so se popirali in gubali ortauha iz skraule, nato nekaj vojakov je bilo še tukaj nadelamit, da jih noge niso več držale in so ^{kipso oblegali: kipe nepravilni} propadali ^{de onemoglo} po dvorišču. ^{kruljenje}, ki se jim je izvijalo iz grl, je pričalo, da so se pri življenju.

Dolem so naprepli vojske. Ker je bilo pri hiši le dva nara volov, so gubali po dva vojova skupaj in k četrtemu so priklenili še gore. Za parom so gubali krave za kravami je nara šla Valdejska z stravi, gubajo Valdejski. Preden se je cela kolona pomaknila iz dvorišča, je trajalo dolgo časa in je bilo mnogo vika in krika. Nepravilne vojake je bilo treba dvigati stal, toda tudi to ni pomagalo, ker niso mogli hoditi. Kapni komandanti so vpieli nad njimi in jih sevati v groljice.

Na se je kolona napred pomaknila iz dvorišča, je živna glasno mukala. Še Valdejski so bili tukaj. Some je bilo še nizko, nekaj vojaki so potrebovali najmanj tri ure, preden so oprnili svoje delo. Plevine, ki so zpitraj ob ontu stale čisto blizu Valdejske domčije, so se medtem odvrhale v daljavo, ker je gub nad nje pred njimi postal svetel in se ~~napred~~ nateu. Gubkrat Valdejski se niso slutili, kaj se bo zgodilo.

Na obširnem travniku nad domčijo je vsa kolona obstala, kakor da bi bila treba noči vati. ~~Popled~~ Valdejski so upirali svoje oči v domčijo na arbu, ki se je tam razprostrala s svojimi mnogimi strehami in s svojimi široki mi nedovnjaki. Sedaj jih čerajo Neuni očividno v hake zapre in kolove, kolaj bodo njihove oči spet lahko pogledale to prdoba. Medtem, ko niti Valdejski, niti Valdejski doznaj klyub venun, ker sta morale videti, mi prišlo do stognosti, sem- mah je divjauje farištr vbrujalo stund in gupjer, čime je vrag ob pogledu na ozamlyev domčijo, portalo stognos.

Iz dvorišča sem so se spet začela neka vtra povrelja, kmala nato me se je pokadil vlin iz hlevske strehe, nato se je pokadilo iz hišne strehe, nato, shvaj

istočasno se je pokadilo tudi iz kosiča ter svinjokov. Hmala je olina ro švigala pri plamenih izmed streh. Todalj je bilo Volodejevu jasno; žajpali so žajpali kmeti, ki so jo najprej izropali. To je bila najkujša beseda za ljubljenca.

Pod Volodejem in Volodejko se je tadalj pojavila zemlja. Drevo je bilo, da je Volodej stal tik ~~na~~ mla-
dega drevesa ob cesti, kamor se je mogel nasmrtniti. Volodej-
ka se je s rokami takorekoc nasmrtnila na stroke, hi no
se pritrzeli krvjenemu krutu. Čerpic metlobr: olina in
gorica podobni, se je njuna sročaj stenovala. Volodeji

„Žajpali so, kucici,“ se je glasno izgovoril iz
nos. ~~Volodejka~~.

„Žajpali so naš otom,“ je spregovorila tudi
Volodejka polglasno.

Otroci so stali kakor ukopani in strmeli v
gorico podobno na krutu.

„Kam, gori!“ je šele čez nekaj časa izklicnil
Hruteč in pokazal s ukazano roko proti gorici hiši.
Starejša ova sta pri tem izklicu pleho pogledala
mater.

Koševska ekspedicija je čakala toliko
časa, dokler se oprij mi popolnoma razporci. Telo potem
je komandant obel povelje za odhoda. Volodejina
hiša je gorela s velikim, močnim plamenom. Njene
stene so bile stene in smolnate, zato se oprij treskal in
pokal, da se je čuto daleč neokrog. Tudi plamen se je
dvigal visoko pod nebo in je bil viden po celim krajem.
Pri tej misli je oba Volodeja spreletel trpet, a povsem
občutek samozavesti, ki je govoril:

„Poglejte, to je vadelo nas zato, ker smo bli
dvesti!“

In oba sta potem krepkeje stopala po ~~se~~ sijuni
lepi zemlji proti dolini.

Da doline je bilo ne dobro uro hosta, vendar

kolona so pol mi mkooper srečala, ker je bila takha šega.

Bilo je še skoraj polnoč, ko so prišli v mestece, ki je ležalo na dnu doline. Prostora trg je prevladal precej med hišami; šele prihod kolone je okolico nekoliko povzročil. Prihajala se je nekoliko ljudi, ki so od daleč spregovorili; kaj se je zgodilo, tudi nekaj sbeu se je odprlo. Nekaj ljudi je kmalu izginilo in tudi nekaj sbeu se skoraj zaprlo. Drugi ljudje pa so začeli prihajati bližje. Mesto je bilo znano kot poguben pristož Nemcev. Ti ljudje so vrag Volodejevo družino sovražno gledali, nekateri so pljuvali proti nji in neki rek, ki sta ga Volodeja dobro poznala, je začel glasno vpiti:

„Preudite je treba vse pobiti, z otravi vred, Te vrnje so krive, ker vojake tako dolgo traja. Oč žijimi!“

Tudi so neke druge ženske so se sovražno oglašale. Volodeja nista ne s pehom, ne z drugimi ljudmi, niti njele kaj ~~sovojnega~~ nevrokič, vato si je vrag ta odkriti nasad ~~strel~~ vrabel.

Na komandi, kamor je kolona odšla, so novi vojaki kupno odstopili vojne in vzpodbudno odpravili neljubne stvari. Pri tem je odmeval zadovoljen smeh. Volodeja se je straja tukaj odgnala v hletne prostore, kjer so bili uredi. Je z očmi se ni mogel poravnati od svoje družine. Volodejho z otravi pa so odgnali v neko hladno, neprijazni prostor, kjer je morala nekaj časa čakati. Šele šef nekaj časa se je prikopal vojeh v črni uniformi, ki je bil gštavorec z neko mlado, precej lepo žensko bledega obraza. Vojeh je pokopal na otroke in dejal ženski:

„Tiste galopu tankaj.“

Mlada ženska se je nasmrdnila, nato pa prepirno dejala:

„Ali jih niste mogli pometati v opecj?“

Vojeh je smalomerno mehkič z roko, nato pa ~~odgovoril~~ odgovoril:

„Ze dobro, toda vrag so tukaj in to je vaša stvar, sodružica.“ Polem je vojeh obrat pri vratih.

Ženska je pristočila k otrokom, ki so stali

tesno ob materi in jih hokele odtegniti k sebi. Pri tem je rekla:

„Pojte z menoj.“

Toda otroci so se še bolj stisnili k Volodejki, kakor se piščeta stikajo k mami.

Ta je žensko zelo razkoračilo, da je zovpila:

„Pojte z menoj, quoj banditski!“

Seveda je ženska vabila po neuski in je otroci niso mogli razumeti, pa šeravno bi jo bili razumeli, bi jih tukaj nesploh oddil. Ker so se otroci skrivali za mater, je ženska pričela dijavati kakor obsejana. Suvale je z rokami in z nogama oholi rebe, ne da bi pozila kam suva. Nometo otrok je z nogo padela Volodejko v trebuh.

Tedaj se je k Volodejki vdirjala:

„Kaj restate otroke. Otroci so moji, pustite jih!“

Mlada ženska se je po teh besedah Volodejke histerično namejala, potem pa se je obrnila k straji in rekla:

„Jodrug, vli se če vdel vejo predrznost.“

Volodejka je tudi to mlado žensko poznala, bila je hči nekoga železnikarja, ki je bil prvi dan nemškega priloža nosila ključasti križ. Tudi ženska je Volodejko poznala toda delala se je, ko da bi jo prvič videla pred očmi: ~~ta~~ kmetica tega ni mogla razumeti.

Tedaj je ženska zgrabila Volodejčevega trnjaha in ga potegnila k sebi. Fant je jstulil na ves glas:

„Mati mati!“

Predno ga je ženska mogla obvladati, se ji je fant iztrgal iz rok in plesnil noga k materi. Van te scena je trajala še nekaj minut in ženska ni imela nobenega uspeha. Lito hlede se je obrnila k šnemu vojaku pu vratil in mu vrotilo rekla:

„Nepravite red, sodrug, če ne se pobesem jaz.“

Šeni vojak se je oganil in se obrnil k kmetici.

„Izvoji otroka, ker predi v otaviko zaveto oče, ti“

greš pa v zapor. Tam otrok ne moreš imeti pri sebi."

Polem je pristopil bližje.

Volodějka njegovih besedi od razburjenosti ni razumela. Razumela je le ~~se~~ kretanje ženske in njegove ter njune obrepe. Sedaj se je šlo za njene stroke. Zato se je potemle tik pred njega in odločno govedela:

"Ubijte me, ali otrok vam ne dam. Otroci so moji."

Sedaj sta tudi stroja in ženska portala odločnejša.

S a to sta opredela stroke, jih odtrgala od matere ~~in od nje~~ in jih drugega je drugim zavežila skopi vrsta, hčer so otroci vekali, da je odmevalo po celim hodopju. Vek je prenehel šele, ko so stroke odgnali iz hodopja.

Potem so odgnali tudi Volodějko v zapore.

2

~~Volodějke so vrgli v temno celico na korusu hodnika, celica je bil itirioplet pristan brez kake opreme in brez popreda. Jetnik je potreboval par ur, da so se njegove oči nevedile na temo. Zolelo se mu je, da je se so cementna tla tu in tam pokrita ^{delo} s pleržo ^{neke} posušene ^{travnine} ~~travi~~. Ho je pretepa vel stene, se mu je zolelo, da se tudi roke pripeljujejo k nekaki mešičbni prevleki. Materinno pa se ni dalo ugotoviti, kako izgleda celica.~~

~~Voloděj se nikdar ni bil zaprt, zato je bil zapor za nj huda preiskušnja. Las se je neopazno vlekel. Umolčnost so motili od časa, do časa le koraki nekih ljudi, ki so hodili po hodniku. Od nekod ~~se~~ so se včasih slišali tudi še neki drugi glasovi, dresi jelo prebilo in volodějcem. Ti glasovi so najbrj prihajali iz oboledeljskih celic.~~

~~Her je bilo dovolj časa za premišljevanje, je Voloděj pričel najprej premišljevati svoje usodo. Premišljal je svoje življenje od rojstva dalje do tiste ure, ko ga je obtopila gestapo me dvorici.~~

Velocija so vrgli v ~~temno~~ celico na kome hod-
nika. Vnjej je bilo popolnoma temno, ker je bila brez oken.
Velocij ni bil človek, ki bi hotel biti v negotovosti, ampak
se je tukaj lotil temeljite preiskave temnega prostora.
Najprej je preiskoval z nogama, če so tla trdna ter je nato
sled ugotovil, da so tla iz cementa in je celica bila 4 metre
~~velika~~ dolga in nekoliko manj široka. Upotabil je tudi roke,
da so stene zidane iz mramornega zidu in da so vrata okova-
na. Zaprt je bil torej dobro. Nihče ni mogel najti kakšne
reže, skozi katero bi šel v prostor večji jarek. Dirgnil je
roke in dosegel vlačno abak. Nato je pohleknul in je bil
netočajneje preiskovati tla. Pretipal jih je od zidu do
zidu in ni je moral prijeti, da nima osti stolca, niti
progreda, kamor bi se bil mogel vrti. Pri pa je našel
nekoj drugega. Tla, ki jih je otipaval, so bila pokrita
z neko prilepljivo plastjo, ki je bila tu in tam še mrvkata.
Ko je roko prinesel k obrazu, je oči odprl neki židen, zato-
hel duh, o katerem ni vedel iz česa bi mogel prihajati.
Nato je tipal še dalje in je spet dosegel neko vlačno
stvar, o katero se je umogel obe roki. Imrad me, ki se
je vedel neprisil od rok, mu ni dal dvomiti, da je tipal
po človeškem kletu.

Roke se je odrgnil po vlačnem zidu ter jih potem
obrisal na svojih hlačah. Sedaj je postal previdnejši in je rojci
z nogama dalje preiskoval. kmalu je nekje ob zidu otipal
kup nekakih reči. Previdno je dirgnil hroščujske krtke in
bila je nenavadno topla in je odzvala po nekem čudnem
obzvoju, ki pa Velocij ni mogel tukaj spoznati. Popreje
se mu je zdela, da bi to mogla biti stena kri. Polem je še
naprej otipaval z nogama. Lito v kotu je padel na ne-
koj trdega, kamenu podobnega. Vendar to ni bil kamen,
ker se je stvar dala z lahkoto odtrgati. Zato se je zhlasil
in vzel sta predmet v roke. Stvar, ki jo je držal v rokah

res mi bila kromenita, ampak neumerljivo lahka. Najprej je Volodej mislil, da drži nekaj leuega v rokah, toda to les ni imel nobene prave oblike, opisoma je bil ves pre-
luknjen. Zdel se je metikati tiste sumljive luknje, toda se predno je to končal, je z grozo izpustil predmet iz rok, ki je nato vrtlo padel na tla. Spoznal je, da je držal v rokah preva šlovesko lobanjo z vrtlični vimi in ustmi.

Volodej ni bil noben strohopetec, to mu je pa le šlo v kri. Prva misel, ki ga je obšla, je bila ta, da v tukaj v tej celici ubili človeka in ga tukaj pustili zagnati. Ni da kaj ista urada čaka tudi njega. Polem je začel malo trepetaje moliti in spremljati v grobo vse odkritja, ki jih je tu našel, ker pa ni govorilo pravo. Bržkone so to lobanjo odkod prinesli.

Volodej se nihal v življenju ni bil zaprt, zato je bil vedno sproten in tak zaprt se mu je zdelo hudo preizkušnja. Les se mu je neprijetno vlekel; enoličnost so mučili le neki konci, ki so od časa do časa padali na hodniku. Nič se mu ni zdelo, da čuje tudi še neke druge glasove od nekod, ki so bili zelo rahli in oddaljeni. Sodel je, da potrepijo ti glasovi iz drugih celic. Zato je nekaj časa napenjal ušesa, če bi morda med temi glasovi perlihal glas svoje žene, ali svojih otrok. Toda kmalu se mu je to zdelo smešno in polem se ni več menil za te glasove.

Ker je bil spreizkovan celice ~~z~~ gotor in se je nič ni spremenilo, je Volodej začel preumisljevati svojo urodo. Preumisljeval je vedno zelo rad in vedaj je imel zato najlepšo priljnost, ker ga res nič ni motilo. Preumislil je svoje življenje od rojstva dalje in do tiste ure, ko ga je na dvorišča obkralita gorkopovska jeseta.

Njegovo življenje je bilo trdo in neporno, dasi karus
je bil lastnik srednjevelike kmetije in so ga v soveski imeli za
~~bratnega~~ človeka pametnega. Ko je tako živel o svoji družini
je ~~se~~ mislil, da mu še kaj gre, kakor mu je v resnici šlo.
Lepot in sreče svojega življenja se v svoji vschodnjosti ni ovedel.
Telo pa, ko je v tej kuni selice preuči svoje usode, se
je močno zavedel, da je v njegovem življenju velika tudi ~~ta~~ veli-
ko lepota zaužil.

Najeto je preuči, kaj sedi v tej selici, toda
prevega zroka je odgovor ni mogel najti. V tistim naj-
demu ovčjem ni imel nobene opravke. ^{Človek}, odkod je
prišlo v pešnico? Zmel pa je svoje o partizani, pri njemu
je bila tudi ješka. Reputacija je bil eden prvih zaupnikov gibanja
proti okupatorju. Toda tega ni vedel niti, se je zna ne. Zgle-
dalo je, ko da bi ga kdo izdal. Presodil pa je lahko, da je grodo
zletel, in da nima pričakovati kaj dobrega. Pred tem so
Nemci res že pogledali nekaj kmetij, toda le tam kjer so v hiši
slišali partizane. Pri njemu se je zgodilo najhujše, najprej
so ga izproble in potem so mu pogledali. Bil je toliko pameten,
da je vedel, kako je živim se končev in da nima pričkova-
ti nobene milosti.

Najhujše ga je bolelo to, da so zaprli njegovo ženo
in tudi otroke. Če tak primer se ni vedel v soveski. Seveda
je on mislil, da so stvari zaprti skupaj z ženo. Ko bi kajnel
resnico, bi najbrž sploh prenehel misliti, ker bi mu bilo tako
hudo.

Volodaj je bil kmet in je imel trmesto glavo.
V gibanju proti Nemcem je prišel, da sem ni vedel kako. Pred
vojno je bil pričaš Slovanske Gudarbe stranke in je bil celo
njun zaupnik. Še od nekdaj so bili pri Volodajevih trdini
Slovenci. Ko so prišli Nemci, so odpusili župnika in cerkev
zaprli. Volodaj se je strčil, ker tega le ni mogel razumeti.
Kakor Nemci, se sovržil tudi komuniste, ker je verjel
propagandi pred vojno. Misto so minula prva leta
okupacije. Ta kar se je ta leta zgodilo, je njegov odpor

proti ukuparju se povečalo. In zato je bilo čisto neravno, da je Volodej bil zelo zadovoljen, ko so pušči neke noči k nje mu gostinje gostinice ni so se spustili žnjim v dolg razgovor. Neke gostinice mu je odbruto oledal:

„Mi vas poznamo in se vas ne bojimo, tovariš. Mi vemo, da ste vi vereu človek, vemo, da se bojite komunistov, a vemo tudi, da ste Slovenci ni nočite imeti nič slupnega z nemci. Mi se prej borimo proti Nemcem ko Slovenci. In zato morate z nami. Če pomagajo peristi, nes ne bo več. Bate smo pristi k vam.“

Polem so se zmenili. Volodej je neverjetno lahko pristal na vse pogoje ~~reda~~ izdelovanja o partizani in so se v kratkem re odnebili. Pudi žena ni bila proti. Rekla je:

„Kar se tebi pri prav, se tudi meni prav zdi.“

In potem je Volodejev dom sodeloval z gospodom. Volodej je mislil, da dobro vozi ni da Nemci ničesar ne vedo. Nemška policija je nekkrat je pušla r ličar ni so paduje barti tudi nekeaj silili vauj, da je vse biloovolbno pa shičevanju. Toda to je bilo tekret v nevedi ni Volodej ni je pomagat z mirtom, žganjem ni vsupškim mesom. Potem je zopet slo vre mimo.

Tedaj se je na meubkrat re pušilo na glav. Ker Volodej ni bil nek meivnes, je v tega publikno ~~razpisal~~ storil prvirne khlepe za bodovnost. Vedel je, da ga nekajjo re huole reči. Po okolici je bilo splošno pueno, kaj re v teh reperski godi, kako tu ljudi pretepevajo, gladujejo in kako jih pokim povirjo spodaj spitraj v neki les khlepe drove. ^{motrebna glava mu je vepit velika ropiti no glavi.} Neke tuje moral se mu je hotela vtihotepiti, hi mu je vutje vela upreševje, re je prav delal, kar je delal. Toda Volodej se je merovnost uprl ni se je otresel (+) z vse silo. Potem ni otalo nič drugega v njem, kakor javert, da je tukoj ni da bo moral prestati, kar mu je nuneujeno. Vedel je le, da ne sme ničesar povedati, kar re, jahaj vneko pruznauje mu bo stvar re porlabičlo. Za priprava je bila huda, toda zelo prijetna mu je bila pri

njej zavest, da se lahko popolnoma zavere na svojo ženo, Volodejko. Mogoče ona prej v neki drugi religiji ravno tako razmišlja, kakor on in je pri tem ravnotako trdnost, kakor je on.

Na ta način se je pomiril. Zdelo se mu je, da ga je ure in ure držijo v religiji in želel je ~~šetiti~~ ~~neko~~ ~~utrujenost~~. ~~To~~ ~~čudno~~ ~~se~~ ~~mu~~ ~~je~~ ~~zdelo~~ ~~že~~ ~~da~~, kaj tako dolgo čakajo Fujim. ni mogel razumeti, kaj tako dolgo čakajo Fujim. Polagoma je postajal utrujen in oče se je vedel na reventra tle tako, da se je mogel naveloniti na jid. Pri tem je s rokama ne prečel ~~sko~~ ~~nov~~ ~~utro~~, da bi se ne vстал na kakšno nesnago, ki jo je religiji po vstopu našel. Morda se ni vedel štetit ure tako, ko je padrenel in pozabil na vse. Bil je zelo utrujen.

Tako dolgo je ^{mu} ~~dreval~~ ~~mi~~ bilo misliti dognete, Toda kar neuhkrat se je zbudil. Ko je odprl oči, je gledal naravnost v močvirje, najmanj sto več močvirje faruico, ki je gorela v moškini volobini ravno nad vhodom. Pa hip, ko je zapledel hišo, so se odprle tudi vrata religije in Volodej je videl, da vstopata dva orjaska moža v črnih uniformah. Imela sta zelo različne obroke; eden je bil zelo oduren, medtem, ko je smel drugi naravnost nul, dehliski obraz. Ko sta bila v religiji, sta zaprle vrata za seboj. V religiji so bili trije moški in skraj je bila tesna.

Fu se je vse zgodilo tako naglo, da Volodej ni utegnil manevrati položaja, ampak se je še v nekaki padregi mel svoje zaspone oči in šepel dalje na tleh.

„Auf!“ je jeznil nauj tirti s rotornim obrezom.

Volodej se je počasi dvignil ob jidu in gledal kaj bo. Ko se je zvedel pokouci, ga je mož s svojim obrezom s svojo močjo sunil v trebuh s svojo, v težak abuto nogo. Lunek je bil tako silen in je padel ravno v odprt trebuh, da se je Volodeju na mah stenoilo pred očmi in se je želel počasi srediti nazaj na tla.

Tako je bil na Volodej igredur močou in žilav moč je prišel tako hitro k sebi, da se on utegnil sesesti na tla, ampak se je dvignil in stal ob glavi, kakor bi se nič ne zgodilo.

«ferdama sovinje!» je zahlel gästapovec z milim obrazom, ki ni mogel skriti svojega jezudenja.

«Tretji razred,» je dejal gästapovec odurnega obraza.

Predur je Volodej mogel razumeti, kaj to pomeni, ga je tu moč udaril z nekim topim srodjem z vso močjo po glavi. Pod tem udarom bi se moral pravič vzhah močki, toda Volodej je s svojo bučo prenesel tudi ta kij. Nekoliko se je rincer zamajel na nogah, toda sredi se ni: bodurnežu, ki ga je udaril je postalo vroče in ves vroč je prapet hotel udariti po črtvi, toda tedaj ga je metregel nesilneš z milim obrazom, ki je rekel:

«Počakaj!»

Kato se je vbrnil k Volodeju:

«Ali lot govornil?»

Volodej se je ugriznil v ustnice, da je prišel k sebi, nato mu je rekel:

«Prez ničesar ne vem.»

«Tako,» je odgovoril gästapovec. «Selej si ni zom zapetil življenja. Sedaj te bomo ubili kakor živint.»

Bodurneš, ki si se vedno držal svoj kij v rokah, je sedaj takoj zamahnil proti Volodejevi glavi. Zadel je ravno v h labouje, da je zapelo po relici. Volodeju se je spet stemnilo pred očmi, recedar se vzdržal in istegnil roke; njegove pesti so požemale, ko da bi hotele koga puletiti. Boregle so rous odurneža, ki je jetubil, ko da bi ga spravil amerikaški škripec. Ako bi oni drugi z milim obrazom ne udaril z vso močjo z nekim železom po Volodejevi roki, bi prihodnji trenutak gästapovec ležal z razbito klpinico na tleh. Potem sta prišla oba gästapova z vso nro delati. Zmele sta srodje in sta vrhutega bla se igurjena ter sta takho tja, kjer je ipdalo; nper minutah je ~~Volodej~~ Volodej ~~glav na tleh~~ ležal ~~st~~ na tleh.

Volodej je dobil toliko udarcev na glavi, da je nepravilno oblesel. Gestejovca pa se nista nehala mlutiti po njem. To sta ga enkrat imela na tleh, ga nista hle po glavi, ampak po bokih in po bedrah, da bi ga po rebrih, posebno na tla mlatila tja, kjer so ledvice. Volodej je bil oblečen v samo raso in hude hlače, zato je bila ta obleka hitro prebota in s to udarci padeli po golim tlem, iz katerega je kmalu začela brizgati kri. Može sta prenehala pretepati tle, ko so jima ruke že otrpeli in sta se oba zapikala.

Gestejovca z odurnim obrazom je prvi prenehel in je ves zrozpljen dejal:

«Mirim, da ima tudi ta žival dovolj.»

Gestejovca z obkliskim obrazom pa je pokleknil kraj Volodeja, in se mahnil na železen drog, s katerim je prej tolkel in prikolnil svoje uho na Volodejeva usta.

«Neverjetno!» je izkličnil ~~stoj~~ volite, in svoj se zmirom diše. Kaj tehepa tukaj se mi bota.

~~Nato je on~~ Par hipov sta tih stala poleg skovančerega kmeta in gledala v njegov mrtvaški obraz, ko da bi pri tej stvari sama ne bile živu. Nepravilno je oni z odurnim obrazom rekel:

«Le te preživi, polek ti je življenje zaključil.» Nato se je obrnil k durim in jih odprl. Oni drugi se je obrnil po njem in rekel:

«Bomo jutri videli.»

To sta odprla vrata, je eden glasno zavpil na hodnik:

«Prha!»

Kaj pa njena je vstopil v celico neki drugi vojak z velikim škrapom v obeh rokah, ter ga je izpregnil na Volodeja, da je bil ves premočen. Kmet se pa ob tej prhi ni gnil. Vojak je nato odšel iz celice, poprl dur, ugasnil luc in se počasi odpravil na hodnik.

Volodej je vblepal v celico, kakor murlič. Okrog njega je portalo vse tih in tudi koraki na hodniku so

popolnoma utihnuti. Ker je bilo v celici popolnoma temno,
mi bilo magoče vedeti, ali je sunaj noč ali dan, ali zopet noč.
H

Veliko mi pogume je Volodaj prebudil iz neza-
vesti. Magoče je pri tem odprl oči, toda to mu ni pomagalo
ničesar, ker ga je obdajala gosta tema. Glavno je bilo to, da so se
njegovi možgani zavestli življenja. Možgani so sicer bili še
težko smučeni, pijani, ali živeli so. Mi se živelo še njegov
telo. Udor se splah mi občutil in jik tudi mi potekal preuskuiti.
V glavi mu je nevarno goznilo in ko je skinal odpreti usta, jik mi
mogel.

Šele čez nekaj časa se je mogel spomniti, kaj se je
ž njim zgodilo. Za tem kratkim spominom je spet začela
popolna tema. Ko je hotel to temo nekoliko razsvetliti
z močnejšim spominom, ga je začelo bolelo pod želom, da je
moral prenehati. Zato se sblejal kakor živi molit, ki mi delal
drupega, kakor reho občel skozi nos. Na ta način se je igne =
bil nek občutek. Čudini občutek, ki se ga mi mogel ignebiti,
ki ga je ves čas peklo mučil, je bila gorčina jeja njegovih
ust in nos. To je bilo neravnost nepravno. Če bi ne bilo tega
občutka in če bi miroval tudi spomin na njegovo jevo in otrake,
bi se Volodaj potopil v bolestan, mrtvaško udobnost sredi ne-
skovine noči.

Volodaj je tako legel magoče en dan, magoče
dva, magoče se več dni. Včasih ga je za hip obšla težka slabost
in takrat je prenehala zanj tudi noč ohrog njega. Volodaj mi
vedel, da je on takrat spal, in da so ti kratki hipi včasih
trajali po več ur. Tudi mi vedel, da so se med njegovo
odsotnostjo nekajkrat odprla vrata in da je zhogi usje pogledal
v ulico tisto vnoč, ki ga je obilil vodo. Ko se je zpet enkrat
teko zavestel, se je občutil močnejšega. Njegova prava narava
je pomagala nad smrtjo. Občutil je, da so roke in noge zpet
njegove. Začel se je preizbiti, občasno je pri tem čutil stra-
šanske bolečine. Polem ~~tem~~ se tudi mi več vnuil v nejovent.
To mi je v prvi vrsti branilo ~~sta~~ jeja, ki je portala narav-
nost obupna, tako obupna, da je reho začel hlicati vode.

Predst: voda je pomešal zelo dolgo in gromko bolj
goreče. Neenkrat na mu je spri plamen v prst zagrel tako
mršit, da je izbruhnil iz njega kričevit krič:

„Vode!“

~~Ata~~ Po tem izbruhu ga je poposla popolna onemoglost
in počelo se mu je blesti.

Sknelu nato so se odprla vrata in v celico je vstopil
tisti vojak, ki je strafil na hodniku.

„Ti živi!“ se je zjundil in je obstal med njim s
sklenjenimi rokami na trebuhu. „Vode bi rad, to se lahko
zгада.“

Vojak je na hodniku se vnel s skafom vode.
Potemil je ihač ~~na~~ na prag celice, nato je vžek pobral
iz koba celice slovečo lobaujo, jo popreznil v ihač in
~~potemil~~ jo nato neresel k jetnikovim ustom. Jetnik se
je ~~blestno~~ obvisnil glav s tal in blestno pil iz lobauje,
v kateri je bilo mogoče hake pol litra tekočine. Ko
je to popil, je se šepnil:

„Še.“

Strafnik je še dvakrat pomnil lobaujo v ihač in
mu še dvakrat pomnil piti. Podoba je bila, da se
jetnik ni govedal iz čera mu dajejo piti, kajti njegov
obraz pri pitju ni izražal prav nobenega zopermanti
in njegove oči so postale zelo hvaležne in dobre, ko se
je za rila napil. Petkrat je celo polplenu zadržnil:

„Hvala, človek.“

Človek se je spet odtrnil na hodnik in Valodej
je spet ostal sam. Znova ga je zalila krepkovitost
Le gromko je legel vznak na reventu, toda udaj je začel
mršneje intiti bolečine na perijemul delih telera. Potemil je
krephejši, her je zaužil vodo, a krephejši je vlietel tudi
hrledice prestanege pretepa. Predi njegovi mišjani so
postali mršneji in spornici na prestane olci so počeli
krephejši skeleti. Polebno hudo je bilo mršleti na ženo in

otroke. To pa je peklo kakor rane same. ~~Got~~

Toda se je zivil še tretji občutek neupornosti in to je bil
glad. ~~Četudi~~ Po želodu mu je pričelo obupati kraliti. Volodej
je napoje tri dni ni ohenil drugega, kakor tri lobauje vode.
Glad je bil vrsko ura kuji. Kludor se ni mogel nekoliko obrati
svoje izmučene mihi; je refuzijal svoj položaj. Zavedel
se je, da je misel smrti neravnost iz kramplor. Rud bi se bil
potoležil tudi z dovestjo, da je on že pretipal, kar mu je
bita nomenjico, toda tu povet se mu je gnutrom spriti unni-
kala. Usiljevala se mu je misel, da trpljenje še ni konec
in da se ravnost rekaajo žnjim.

Volodej tu misel ni varala.

~~Peti dan je Volodej že v resnici ležal~~

Ležal je v resnici že pet dni brez vrste hrane
v celici, le voda je medtem dva ali trikrat pil iz sloveske
lobauje. Balerine od petepa so že prej ponehale in zaradi
njega je že ni mogel na nope, ducirano je še pri stroji se
šepal. Šelo slab pa je bil zaradi pomaujauja hrane. Toda
ko se je peti dan obrnil do stroje zadef- hrane, se mu je tu
neumerno prepela, rekla pa ni drugega, kakor:

«To medu ti z omni spravaj.»

Šesti dan pa so proti svoj ljindže od spravaj.

«Pokorici!» je zarpil nad njim neki gospodarca,
ki ga Volodej se ni videl.

Volodej je ravno sedel urolonjen k stolu. Povari se
je vzpel pokorici, ker se bil se res tri in stopil na hodnik. Komaj
je bil zunaj, je dobil tako močan sunk v podujico, da je
skraj povel na gobe. Vendar se je še mestregel in šel dalje
po hodniku, kakor je ni mogel. Quahi so ga po stopnjicah
v prvot nastropje, kjer mu je spauljevalec odprl neka vrata,
kaj bi kotere ga je popet ranil.

Že prej se mu je tako neupornost blistelo od netlobe,
da se je moral popirati vti, ko se je vstopil v novi prostor, mu
je bledel, ki se vladal v njem, neravnost vzal vol. Tho se je nek-
liko privedil je risto napornost stremel za kakim stolom
ker se je bal, da se to njegovo telo reselo. Komaj je pogledal

neki stol, se je tehoj spuntel mogy.

Vrabo sta bila dva moška, en civilisti in en vojak, v čem uniformi. Civilist, ki je sedel pri mizi, mu je bil tuj, toda vojak, ki je stal za vratmi, se mu je kož del znan, danimno ga tehoj ni spoznal. Toda po hrothem sam se mu je psvetilo, koga stua pred seboj. Bil je junec njegove starosti, slomščin po imenu Lesjak. To je tehoj ob potvodu Nemec pristopil k nemški policiji in bil na komandni za tolmača. Repentege je na komandni opravljal še druge stvari, ki niso bile lepe. ~~Ljudje so ga črtali, a črtalci~~ ~~tudi bili~~ Govorila se je, da je to veliko ljudi spravil na on svet v laboratorij in že kuu drugemu. Ljudje so ga črtali, a revnotuko so se ga tudi bili. Tudi volodaj se je mrazil, toda redaj mu je skušal popledati v obraz in v oči. Tu glej tište slova je čisto mrtvo in hladno menesel njegovo popled.

Volodeje je ~~pred njim~~ portelo strah, a ne toliko zadel sebe, kakor zadelj propasti velike propasti, kure je steu človekom opodilo.

Tuji slova, ki je sedel pri mizi, ni je prazgul cigareto ter jo mirno kadil do zadnjega rika. Volodeji se je zelo neuporno dolgo, ker se v sobi mudtem obdelalo neko muino opreje, ki se je teho prevzelo, da so izzinili obliki njegovih bolečih udov. Telo, ko je tujec stal rih v veliko, jelena nepelnico, se je nejnjej narlonil nevoj na stol in vprašal:

"Vi ste Volodej iz Platu?"

Govoril je nemški in Volodej mu je hrotho odgovoril:

"Ja."

Keto je tujec uprl svoje oči mirno njegovo v obno ter stmel tja nenavadno dolgo, preden je iznepravil:

"Kako se vam deveda pri nas?"

Pri tem je bil tujec obraz nenavadno prijazen.

Volodeji se je ta prijazen stidela. Je prvi dan je spoznal portanova, ki se imel tudi tuk prijazen obraz in ki se je hotel uliti. Sedaj se je učil f drugim takim prijazen, jeto se je pohrbeta spreletel mrazil obliki.

Volodej ni ničesar odgovoriti.

Beseda je vnel gupet tuji civilist:

«Rad vam verjemem, da ni kaj prida, toda vrnja je vojake.»

«Ali mi jesti ne boste dali?» je tedaj uslo volodeja.

«Nt.

«Jesti!» se je začudil tuji civilist. Domáci izryjelee hi je stal je vnetni, se je globno nasmeknil. Čez nekaj časa d'civilist dovolal:

«Le br' ne poveral, kar vsi, lo' d'obit pnteur ga jesti.» Sedes je mozi volodeja se tihel.

«Jep ničesar ne vem,» se je odrezal volodej.

«Kaj vas je mimo nič vprašati,» je dejal civilist, hi ga je blej vnet vstrel.

Volodej je ta potem gotovo napravil veliko napake, ho je rebel:

«Terte puste mo' bile moji, jep o tem ničesar ne vem.»

Sedes ita se oba g'etapovca, ki sta bila v volti, tujee ni domacin ubrnila in se rejebe. Volodeja je pntalo noče.

«Da, toda tudi to vas nihče ni vprašal,» je ztedajevno odgovoril civilist, «toda mene bolj zanimaa, kar vi veste o mobilizacijski bafi srjanskoga rajona-ki teho d'elje. Koliko pek krulaa ni koliko polonjaken mnta je isto ip v'are hiže o hube, to ~~se~~ vas ne b'vama tolko. Kaj?» Zadujo beseda je odgovoril z nekim v'icim naplerom.

«O tem ničesar ne vem,» je meene volody brutho, kar se je bil, da hi ga ne iz'ela sepa.

«Ste je v'pelili, kaj. mi n'it' induega p'adur i'mne ilovek tolko na plevi,» je d'elje m'voloval civilist.

«Kuhva pa je f' reumatizma pri vas, vi ga gotovo imnate mene pa nepesteno m'ni. Nehopal sem si ga ne Ruskem v tem problemem v'ipetchem m'v'irju. Kaj, kaj?..!»

čimbrske nože, ki so v tem letnem času ticali v
 agronomih, okrovanih škornjih, so se medtem pridružile Volodeje-
 vimi nožem. ~~Škornj~~ Jetnik je bil bo, ker so zohlye stali v celiki
 in jih ob pohlicu ni imel časa ustikati. Škornji, ki so bili
 spredaj ohorani z železno poplato, so naj začeli pritiškati
 prste na Volodejevih nožih. Pritiškali so jih vedno mrdnejše
 in Volodeju je postalo tako vroče, da so mu notne srage
 pokrile celo. Hotel je prste izpodmakniti iz pritiške,
 toda to se mu je posrečilo le enkrat in se tebrat so bili
 škornji kaj pre njim. Pritišk je hotel tako močan, da
 je Volodej kričevno pobjel in hotel stati. Prolaj je od prdeaj
 pristopil domaćin in ga ~~prst~~ ne no muč prjel pod notom
 ter mu drgnil plečo ~~prst~~ hruku na ta način, da mu je polec
 ne no muč paradi v prodradek.

Volodeju se je pri tem pripene držal belosec
 od studa, toda kmalu so postale blešine tako neznane, da je
 ne stud njehal. Čimbrt se je tedaj drgnil ni mu z no tejo
 svojega dolgega telera skočil na prste. Pri tem so mu ni
 izstopale iz jama ni sim hujše je pritiškalo s škornji, tem
 strastnejše je repetal:

«Kaj .... kaj .... kaj ....?»

Na koncu se je njegov obraz dotikal že Volodeje-
 vega lica.

Tedaj Volodej ni mogel več odzignati od blešin.
 Njegovo plečo telo se je drgnilo od stala in domaćin, ki mu je
 vrel na hrbtu je pri tem bil v grak kakor pero. Njegove roke
 so se ~~replele in izpuštile~~ ~~ne~~ ne vsem lepem replemu le ni
 izpuštile vret. Čimbrt je odstopil korak naprej in tako je
 prenehal pritiškati nože.

«Vrag!» je poblel z ~~divjim~~ mukolito paim-
 davim glasom.

Domaćin, ki se ga je strmel, je bil še bolj olivji
 ni je izbruhel.

«Tudi ga bde rumevo vedstva, pričohaj!»

Čivrlert na ga je vzkimal:

„Le počasi, saj ne gori.“

„Mi boste pa prite na nogah zmečkali,“ groze,“ je dejal Volodej.

„To tudi hočem, ali si neumen,“ mu je čisto mirno odgovoril čivrlert, ni si naspel cigareto, nato pa je povzel Valodeja, ki je že zmirno bil na nogah: „Sedite.“

Jetnik se je spet spustil na stol, za vrhek pramen pa je kucal stol nekoliko odmakniti, da bi ga čivrlert ne mogel dočeti s sklanj, toda na njegov veliko zmedenje se stol ni dal odmakniti. Valodeja je pri tem spopumnju obla zlobna groza. Oni čivrlert pa je govoril dalje:

„Tve je mareaža na ~~ecodna~~ gdravnitko je upgotovljen, dve ravno mareaža na nogah zelo sveži mareaže. Valodej boste lažje umrlite. Kuba je redoj s spominom? Neureci te sta moliliparipka bapa. Ali umrlite, da smu mi naše glave kar na vesti pobrali.“

„Jep ne vem ničesar,“ je poudaril Valodej na vrst. Ko se je vzel proti duram, je vzel, da stoji domaćin za njimi in da je prtel čisto zelen ~~at~~ od jéje.

Medtem je čivrlert nadaljeval:

„Stvar mounči ni teko obupna, kakor ču ilovek ne prvi mol preditaoljel. Brehoj, mi vnamo čas in smu zelo potpepljivi. Pomaleu se vam bo je povetilo. Pisto tele, ki ste ga združje č doli v porio, mte nite pripraviti... Jep bi ga ne varem merta tudi ne prijavit... prijavit... prijavit...“

Čivrlert je drgnal v roki dolg ~~asimilant~~ sovničnik. Pri vrhek izgovarjenih besedi je potimil vsmiček za nek centimetar proti Valodeju. Ko je priimil sovničnik do jetnikavrepa vnetu, se ni ustavl, vsmiček je privel konico v njegov ~~smet~~ ~~sevan~~ ~~pod~~ ~~brado~~. repnik. Tmolu je konica tičela gē glabko v repniku. Poleg kurole bledin, ki jih je kmot pri tem trpel, mu je predrem začelo primanjkovati nese. Spet so Valodeja gāele ču izstopeti iz jemu. Zedel je odmakniti pher nuzaj na stol, toda spet je pristopil domaćin in ga

prijel od jada, je glas, da je ni mogel shvatiti njeje.
Bila je postala, da pa hvič civilist nabrta na vrata.

"... prijavit..." je odšel civilist in umaknil vrata-
nik ravno v trenutku, ko je Volodej je mislil, da bo po njemu.
Z jeterkovih ust je mohl dolg jezik do brade, aji pa so bile
ne zasoljene in muste.

"Ali brate vrta predri!" je potalil Volodej srdito in
potem dodal pravo: "Soruj!"

Toda civilista ta prava in popolnoma in razburila.
odgovoril p' rinto mupno:

"Ta sem ravno hotel, prijatelj. Toda imas pretirno
golšo." Nato se je nclonil na mrt, ko da bi prekor nelnel
jsti.

V sobi je postalo sedaj tako tiho, da bi se bil iliral
muisji let. Lep nekaj časa se je dvignil civilist pri muisji in ja-
knical, ko da bi Volodej vedel najmanj kilometer od njeje:

"Sedaj je konec komedije. Ali boš govoril resnico?"

Bil je popolnoma spremljen.

Domacin pripidu se je povzal:

"Govori resnico, ne hodiš sebi dobro."

Volodej temu stomeicem glavinu in hotel odgovor-
iti niti negativno, vato je molial. Šele ko se je civilist tudi
povzal, naj pove, kuz ve, je Volodej odgovoril:

"Ne vem ničesar. Pospeti ste mi hiro, vplati ste mi
vtrake, jdej pa napravite s menoj kar hočete."

"To tuda bomo," mu je p'ubrodil civilist s svojimi
praznim glasom. Volodej ni p'anejal, da je civilistova roka
medtem vrti suha na ~~volodej~~ volodej v miji. Koj auto so
se odprle v item vrata, ki jih Volodej prej ni opazil in v
robo ita estopila dva moška.

"Muzika!" je tedaj zavpil civilist. Takoj nato
so domacin in tista dva vojaka stopila k njemu. Moine
roke so se potegnile napoj in glej stolico naslonjalo
se je vohalo in Volodej je neukrat lejal vznak me
nehki dolgi klopji. Straz je bila tako urejena, da so

ga med sunkom napoj tudi je obrniti mi da je jetnik
nevedoma legal na zobeh. V hipu je bil jetnik že pritrjen
na stol, da se mi ni mogel goniti.

Kotro so ga najprej piteur pretepli. Ker ~~se prvi pretep~~
~~ni~~ je bilo njegovo telo že od prvega pretepa mo boleče,
je novo pretepanje še huje delovalo. Ho so nehali tepsti, so
ga vprašali, kaka mu je. Volodej ~~se je~~ ~~pritožal~~ mi čutil več
neve na hrbtu, toda pri govoritvi se je bil. Tudi poveriti mi
hotel, vendar je za odgovor izpljunil po sobi polno usta slin,
ki so se mu med nestrupen nabrali. Scromek je mislil, da je
z pretepom že vse končano, toda zopet se je vbral. Simlist je dal
neko povlečje, nekaj sta morda vzela iz omare neko temno
mrazje, priključila ^{ga} ~~je~~ na električni tok in, nekaj sta mu posela
drizasti gule podplate. Tisto temno mrazje mi bilo drugrega, kakor
neki posebni lokalni aparat.

Humak je Volodej pričel na podplatih strujske
bolčine, prvič je opozil, skušal je shrčiti nože, toda jih se
goniti ni mogel. Začel je rjaveti od bolečin. ~~Her lokalni aparat~~
~~ni~~ ~~ne~~ ~~stajati~~ ~~njegovi~~ ~~podp~~ ~~tem~~ ~~nepravilno~~ ~~so~~ ~~bile~~
bolčine, tem huje je Volodej rjavel. Poveri je njegovo rjavost
prečno ponehovati, zakaž njegova govest se je bližala koncu.
Po sobi je zamrmelo po ožpanem ilovčnem mrmu. Jele nato
so peteproci odložili aparat.

„Kaj pa je, Volodej, ali se kaj veest?“ ga je vprašal
Simlist risto ~~prez~~ nevolačno.

„Svoje!“ je odgovoril Volodej. Muzore je v resnici
mislil kaj drugega odgovoriti, toda njegov govor se ni mogel
izbruhniti le to edino besedo.

„Vollčur!“ je potrdil Simlist, se se vedel, si ni mogel
ripereto ni pušil, hu da bi udal hje v kahi koveren in se dolgočasil.
Jele hu je bil s cigaretto gobor, je zpet dal neko povlečje.
Volodej je bil od bolečin še risto rjav in zato ni mogel
tvoje porledovati nek kratkej peteporuh pomrinhov. In zato
tudi ni govoril, da so mu nekje potrdili neke zapouhe na
ruke in na nože. Involdej hi se je Volodej že začel dvigu-
ti nazaj pri cilu stal pod robni atrop. Poveri je pleval

krvotoku v vratovorni legi. Zanjke, kiro pa drugale kurobe, so bile tako pufene, da so se vedno zivile, zivnostjo od tul ce je ~~sta~~ truplo druzelo. Mo je jeticih prapet pod itropom, pi bil v polozaju jabe, de pi iz vrste vres ne uduh. Ker je bil prijat le pa noze in pa roke v plegujih in papertjih to polozaj gaj mlukov ni bil prijten, jahnaj ralo otalo telo ga je turialo ~~te hlem~~ ~~nao~~ nazadol. Zato so pa gajke ralu rezale v plegujih in v papertjih.

Mhaj rana so pustili. Volodej je tako plaviti pod itropom. bironus se muclcem mkenor ni mudilo. Vrah je prapet ceo ripereto in pi mivno poprtil. Volodej je rahal, kaj lo. na vci mu je legela rama od velikega nepravca in omrtica pi bila vedno kuzje. Mo se je pa mudil prepustiti nepravci, is se gajke v papertjih nasuhret rozilevile in Volodej se je pntant na plov. To se previ, da pi o vro rito tejo svojega telera tredil nazdol ter je obrisel le pa noze. Malo je manjkalo, da ni pri tem kad-ru ni odtrpel nog. To operacijo so mu mudili mulari pri-redili, nemito da bi se takoj priverjali pa noze in pa po-tegnili krvotoku.

Teodij je vrel Volodej je noze pod itropom. Od temena oio tial je bil se slab meter replike. Njepovr talo je bilo to od prvega metepa replito in boleie, jato se takoj nastopala mucke, ki pri ppreven telera nastopi sele rep nekoliko rera. Polem mu je zelelo prijematu nrojjane. Zolelo se mu je, da mu na kri na v glavo, ki mu mora raka hix respiteti. Tudi v jelvodu pa je nastedel tuj, opuben obicutek, ki se mu je povasi respeljal po selem jivstu in mu je prtel tudi v glavo. Vro to muho je stopujovel se obrutek popolne neurvi.

Volodej je hotel ~~ratu~~ grdo gajoveti, da bi izprijil s tem ro svrje korostro do mudier, toda nameto pa glavnega rira, ki mu je nehy obticel, se je le stresel vo selem jivstu, da so zaropotale gajke. Pa je bil zaduaji drget njepovega telera. Potem je nepremicno obrisel pod itropom. Povasi je psolal v nepravci.

Njegovim muricem se res ni mudilo. L'vilit se je vedel
ne voj stal ni ytegnul daleč od sebe vsje dolge roge. Domačin
je nekaj časa strmel obvo obno, nato pa se je začel gledati v Volodejev
obraz, ki je vedno bolj rdečel. Eden od obeh dvel gostoprovca, ki
sta na vedno isticala, se je vpet volitrenil, teko, da so otali
Haj le se trije v sobi:

L'vilit je melobil nogi, pokem pa seješl :

„Volodej, kako je s spominom? Haj! Ali je že boljše?“

Volodej je ni imel nič ilvesthepa obku the v sobi, zato
ni odgovoril, le ~~sva ni je strmel, kar je pomemilo, da se ne nisi~~
unpak je le s romem istresel. L'vilit je malo shemipil obraz in
stal povelje :

„Sveder!“

Tedaj sta domačin in om drugi gostoprovca
te Volodeja, domačin mu je privadipul glavu bratku, tako,
kako dele merer, hester halje ~~halje~~ tele. Prikopalo se je hme-
tror kustravo teme. Medtem ko je domačin trider olzjal
glavo, mu je gostoprovca bil vrhu temena lare, ko dabi mu
delal touzuro. Tho je bila teko touzura potova, je p'ita-
vove upel iz neke omere brnich in mu z neko rjevo teko-
sino neupjal krog obrog touzura. Nato sta mu glavu
spet ippustila. ~~At~~ Polem je domačin poditail novu glavu
stal, potavit nauj svečnik s bratko svečo, ki jo je pri-
opul z v'igelnikom. Dolgi plamen sveče je sepal s pomijem
komem renu v sredino touzura, pred katero so se brili
m'ippeni. To je bil takozvan sveder.

Plamen je Volodejevo je omrtrelo telo juvra g'int.
Mejmej se je zelo telo hrčento steslo, potem se je iz Volode-
jenih nit ignil neki istresen up'ih, nato se je iz nit ulil
rueh helkektiv aliu, ki nro nehale teči tudi polem ne, ko
se mu je iz nit p'ohajo potepul pol nedi olalg jezik. Oči
mu, ki so hlemej papite, so se g'ej odprle ne široho in
žarele v istraimem, obupnem blestku.

„Volodej,“ je ippogovoril l'vilit priam, „eli br“

Zdaj kaj povedel. Polem lahko neumno.

Volodej ni mogel dati nobenega znamenja v odgovor. Bil je popolnoma negovesten in le se tako glasovi; hiša se trpelo iz skopi usta, so se pričali, da je žir. Jetrnik je izdržal tako mučanje veliko lažje, kakor pa tako rafinirano ubijanje žircev. Da telesu so se mu ulivale surke mrtvaškega pušca in mu ~~valjati~~ kepali od glave na tla, da se je tam v kratkem času počela oblesti luža.

Tretji gestapovec je sprevidel brezumnost tega početja ter rekel:

„S tem ne pridemo do ničesar, ker bo prej umrl.“

„Odkrite vrvice,“ je pravi uhajal čintert.

Domneva je izpodnesel vrvo in jo ugasnil. Nato se v steni priternil na neke rege, mekar je Volodejovo telo spreletel mrzličica toča, potem pa je vrveči človek pletel v kot, kjer je vrtel kakor suha riba. Tam so ga pustili in ~~na~~ toliko časa vireti, da so mu trije pokadili vrhek po eno rigereto, nato pa so ga spustili na tla. Ker Volodej ni imel toliko moči, da bi se mogel upreti na roke, ga je tretji gestapovec prapal okrog ram in ga izpodnesel, dokler ga niso dvojke na gležnjih izpustile. Noge so se s vo tejo javalile na tla, se njimi ne zelo truplo, ki ga je gestapovec izpustil iz rok. Volodej je obležal kakor mrlič, da se nima ni virel dolgo kakor dobro mu. Kakor natre hup mesa, je cepalo njegovo telo v katu.

Tota gestapovci so mirno in postopajljivo izšli, kdaj bo prišel k sebi. In eno se vereli. Češ pol ure je so se pohajali prvi puški žirčaja s tem, da je so mu počele drpetati roke, potem se počela nigrati glava.

„Orcl,“ je dejal čintert in otl žik v pepelnik.

„Mrlim, da je tako to odved,“ je mečil tretji gestapovec

Medtem je miral Volodej že popolnoma k sebi in ga je puva počela panimati oholica.

Čintert je kakoj dejal:

„Volodej, ti si naš res neumen. Poplej, troja žena je veliko pametnejša od tebe, ona je me razgela. Mrtve vemo.“

„Mič mi povedala!“ je zehlel Volodaj. Pri tem
 so se mu sune poršile.

„Je povedala!“ je poudaril domaćin, ki je nutil, da
 se mora stahati vmes.

Volodaj ~~je hotel poudariti, ko je čul njegov glas,~~
 se je skrivil v bolesti, ko je čul njegov glas.

„Je ne povedala,“ je odgovoril cistit, „na svoj sune
 smirila, da je kaj težje.“

„Mič mi povedala,“ je svoj choraj občutil Volodajine
 svojemu ležišču.

„Bo na svoj povedala,“ je dejal cistit in spet isteg-
 ml svoje na sobi.

Posledice muzike, vedra in vraga muzičarja so pri
 Volodaju sicer popuščale. V ušesih mu je zicer že govorilo, kakor
 bi tja doli kaho sirens, toda govorit je bil mu je bila že popolnoma
~~jeziva~~. Telo mu je bila mnoga lažje. ~~Ho so ga pred kuhinjo~~
~~dve uri vresni pripeljati v to sobo~~ ~~Surje nestrupenosti pa ni mogel~~
~~več sprognati, da sicer je bil popolnoma pri sebi.~~ V dveh urah,
 kar je bil v sobi s temi tremi ži srame se je njegov odlo
 do vraga, ker ga je ^{obstoječo} ~~obstoječo~~ ~~tu,~~ tako hudo sprememil, presre-
 pu do treh žirni, ki so bile v sobi; tako hudo sprememil, da sam
 sebe ni mogel več sprognati. Njegova duša je prekipela od
 sovostov. Jeza ga je skoraj podelila, ko so silili vrag na tako
 provel neim. Vedel je, da ga žena ni izdala, ker ~~veliko~~ ga naj-
 vajnejše stvari s partizani sploh ni vedela. Razpotega
 na ženo ni bilo, hi bi govorila. O tem je bil trdno prepri-
 čan.

Ho je bil vredi tega razumljajaja, ga je smatit
 kričati, bolesten glas, ki se poudaril iz sorednje roke ni ga se kakor
 vter nož rnil v srce. Tomu trahu je sledil je mračnejši in daljši.
 Ho je krih prenel, pa se je čulo le. ~~zapeljeno~~ ~~podluno~~, bolesten
 sproganje.

Volodaj je pntal trd. To je bil truh njegove žene.
 Njegove žite so se napela, kakor autena. Volodaj so se mal nasmela
 boleline njegovega lastnega telesa. Iz sobe so zopet pvošli
 novi glasovi, polni sunkovitih krakov. Jedaj je bila čisto
 jeno. Surje so se lotili njegove žene. ~~Stea kralje pot~~

Volodej se ni mogel več podrijete. Pred očmi mu je postalo temno, njegove žile so se skrčile in ga dvignile, šal kakor pero.

„Mojca!“ je peknil na ves glas, da so se stresle stene.

Domovina in postopovec sta se v godujejo trenutku vroča nauj in ga ~~potito napoj~~ hotela pabiti napoj, toda imela sta opretno, da sta pridržala na mestu in da ni plešnil proti steni, odkoder so prihajali glasovi njegove žene. V rosedni sobi je vdihovanje ga hip umolknilo, nato pa se od tam prišel prozec, ~~ki~~ toda paupljiv, in topel klic:

„Anuj!“

Žena ga je klicala. Iz njenega glasu je spoznal bolerin, a tudi odločnost in trdnost. To bi pa bilo lahko popolnoma pomislilo, ko bi se mu žena ne bila umlila, ker se trpela zanj.

Livertit se je tedaj oglasil z neravnim glasom:

„Volodej, se brš govoril resnico, ženo takoj izpustimo. Sedaj je mudiš ti sam.“

Volodej se je bal, da ga bo žena podušila. Da bi se to ne zgodilo, je zehlical se cukrat in s se veliko močnejšim glasom:

„Mojca!“

~~Se~~ Nato je pljunil s teko sljo, da je pljunek pletel v velikem laku in padel revirista na okorupi. To je podžopalo tudi postopovec k novemu nauju. Postopovec je potisnil volodeja debelo kepo nauj v usta, da ni mogel opiti, ista rusar pa sta se on in olomeim palentita njegovih in mu jih podvrle pod hrbet, da se ni mogel več gantiti. Sedaj je bil volodej brez moči.

Strah z ženo se njegore trajala regu trake četrt ure, toda volodeja se je vdelo, da treja zelo večnost. Poteri je ženino vdihovanje zamislilo in podoba se bla, da bo povari rega konec. Znoj, ki je volodeju surkoma tehel po celim životu, se je povari pričel curiti.

~~Foska volodejovega zadrževanja se ni bilo konec. Neustrešno ga je nos, prečuljiv hbe, ki se prišel od druge strani, prava vrgel pokonci.~~

Čivrti ni je spet zasmrdil njegov, in nato pa silno
odejal :

« Citre . » Pri tem je pritisnil na vdolbino v miši.

Neukrnet je iz sosednjega prostora, toda na drugi strani,
modril preuneljiv klic, ki je Volodeja guske vrgel kvišku. Tisti
glas je reflektivno kričal :

« ~~Ata, Ata~~ ~~ata~~ ~~Ata~~, ~~ata~~ ...! »

Takor je mera hodila, je bil to Anjukov glas. Volodeja
je strpanila kri na jileh. Spet se je sankovito pomoril inteli-
klic, ki je zvenel kakor klicanje me pomor. Nato se je klic
spremenil je v bolester preprouje. Poslaba je bila, da ho da
trjuba na drugi strani se izpleče s kakimi kličicami.

Volodej je hotel skočiti pokouzi, toda postopoma sta
ga trdnost pritišale h podu. Zato je komaj mogel izbočiti
svoje telo.

« Svotje, kaj na delate? » je z bleferim glasom za-
vnil Volodej.

« Mi ne delamo ničesar. ~~Če~~ To delate vi sami; »
je mirno odgovoril čivrti. « Če vi vidite govoriti, morajo govori-
titi ~~stari~~ stari stroji.

Volodej se je s takor silo upripril v ustnice, da je
iz njih križnila kri.

Anjukovi trubi so postajali slabotnejši, vmes pa + se je
splešil drugi truh :

« Mami, mami ...! » †

Zdalej je kričala gelika s svojim tenkim, blyčim gla-
som. Tudi njeno k kričanje je bila tako, ho da bi prihajalo
od neumnih klič klesje.

Volodeja je izbruhnil s hrupnim glasom. Ta glas je
pridno iz njegove ust, ni bilo nič podobno slovesnemu glasu. Toda
tr se ni bilo vre. Trudila je pa stevo jabučal ~~truh~~ glasovi, tenki
glas :

« ~~Ata~~, ~~ata~~ ojoj ~~ata~~ ...! »

Zdalej je vnil ~~truh~~ njegov čivrti, ni uholo drugi,
vnil s pretresnim, obupnim glasom. Volodej je bil je napel nos,
vmes pa je dmel mirno, skorej sovratni glas čivrti :

« Volodej, to bo trajalo tako dolgo, dajler ne bo po-

varil. Tuhor hitro bi govoril brda citra prenehala vrveti."

Volodejini se je dolbeskno blebalo. ~~z~~ ~~sončne~~ ~~robo~~ ~~v~~ ~~avredu~~ ~~si~~ ~~robo~~ ~~ro~~ ~~njegovi~~ ~~otvori~~ ~~vedno~~ ~~hujše~~ ~~in~~ ~~vedno~~ ~~slabnejše~~ ~~krivice~~.
Vpitje je rekla njegova mae.

"Kaj hočete od mene?" je govoril ko da bi bežal.

"Prifujaj!" je enako mirno odgovoril rivotit.

Tečaj je rivotit. Turtai evitil kakor misl, se stopitunajo.

Volodejini živce so bili na koncu.

"Priznam!" je govoril z tesnim glesom, ~~se~~ ~~prizna~~ ~~neto~~ ~~pa~~ ~~se~~ ~~dvodal~~: "Ne priznam kar hočete, nevar usmilite se nesteljnih strah."

Livotit je tlesknil z rokama in vzhleknil:

"Pometen fant si Volodej. Torej priznas. Tečaj bomo napirali ne po anti in tako bi ne v redu. Ali bi cigarete? Jaz mislim da se prileže. In potem portena rinceja."

Volodej pomijene cigarete ni vzel, ker je niti ni vzel. Njegova hantva so bila pri otvori in se ves drgetel od mertene groze. Ker je te dni doživljal v topora, je bilo prileže so vuj najhujše.

Tretji gostipovec je moral zapustiti vrbo, vstopila pa je neke mlada ženka, ki se počela tihkati na stroj. Potem Pissala je obolga. Volodej se ne pruzel, ker so mu vitali. Podrobnosti ni niti porluial, ampak je melonično potrpejal nemu kar so ga izpustovali.

"Priznam, priznam, jaz sem kriv. Tako je."

Tečaj se ne pruzoval, tega se ni povedel. Potem su ga odgnali naprej v relico, toda ne v tisto, v kateri je prej sedel, ampak v drugo, ki je bila polna jetruke.

Ko so Volodejki odtrgeli stroke, so jo odgnali v celico, toda ne v samostno celico, kakor njegovega moža skupaj v celico, v kateri je bilo še šest jetnic. Dve je Volodejka poznala, medtem ko so ji štiri druge bile tuje. Celica sicer ni bila kdove kako prijazna, vendar ni bila neobupna ker ji s'nela ohrv. ~~ni~~ Vendar v celici ni bilo nobene opreme, razen lesenega čelra za vratni, iz katerega se je razširjal ~~smrad~~ neprijeten smrad.

Jetnice, ki jih je Volodejka našla v celici so bile zelo različne po starosti. Dve sta bili še isto mladi deklici, tri so bile medujih let in čista je bila še prava starica. Bila so vse zelo zanemarjene, ~~so~~ neophranene in bore. Volodejka je tudi opazila, da so ~~na~~ po koži vse zelo murgaste, polne plavik, ~~plavik~~ plavik mest, opazila je tudi, da so se nekatere komaj premizvale. Potrebo so bile podelane tiste ženske, ki so bile medujih let. Dve taki sta bili njeni znancki.

Volodejka, ki se tudi ni bila kdaj zaprla, je čudovito občutki vstopila v celico. Bila je še popolnoma pod utisom trenutkov, ko so jo iztrgeli stroke. Če bi jo bili zaprli otroci vred, bi ji zoper nič ne storil. Znancki sta jo takoj obstopili in jo začeli izpraševati. Ko je Volodejka povedala v kratek besedah, kaj se je župimi zgodilo, so bile jetnice vse iz sebe. Nekatere so začele pripovedovati svoje zgodbe, nekatere pa so molčale, kakor da bi bile že ne, kar se godi tukaj, popolnoma odsotne.

„Kako pa je tukaj?“ jih je pobarsla Volodejka.

Na to vprašanje Volodejka prevseprej ni dobila nobenega jasnega odgovora. Dve, ali tri sta rekli kratko:

„Počuhaj, da boš sama izkurila.“

Starica je molčela, šep nekaj časa pa se je pokrivila in potnemela v kot. V očeh se ji je nekaj zametilo. Kne izmed deklic se je hiterično zamajala, medtem

ko * ji je druga deklica samo gnôčilno pogledala. Za re, pa hi so
smiliale, pa je odgovarjala na njun amuk, ki je bila temati:

„Tukaj si izgubljen, draga moja, tukaj si ore izgubljen.
Laka nas smrt. Včeraj so eno tukaj delali, da je nočaj umrla.
Tukaj nimam smila kaj tejiti, gesticor re re. Vre je izgubljen,
ne izgubljen,“ je porovaljala venomer.

Te gnanke je bila čisto obrupena in gmedena. Džgala se
je f obema rokama za glavo in se dolgo ni mogla ukopiti.
Volodejko je njeno obnašanje zelo prajmalo, potlejela je čisto
mekha in slebatna.

Tedaj je tisti deklici, ki je tako gnôčilno gledala, bilo
dovolj, f ozornim glasom se je obrnila k tarnavki:

„Tiko bodi. Le ne mres žigati, pa naj molči.“

Obrupena gnanke se je potubila, pričnila v kot k vodu
in ni pričari skmleknila. Na si jo je Volodejka metavico
ogledela, je videla, da ima bedra svojit rahit nog čisto
modro podpluta in da ji na nekaterih mestih gleda strjeica
kri iz bresgoten. Isto je prapila tudi pri drugih tovaršičah,
najbolj je bila gledeno tisto dekhe, ki se je prej je gnalo v olri =
penko. Volodejko je stelo mnogo prunog ovruja, predur
je na glas rekhe:

* Klaj me delajo f vani.²

najmej ni dohela nobenega odgovora, šele šep
nekoj časa se je v celici počulo bolestno ihtenje. Potem je
rekhe na druge gnanke s vroditim glasom:

„Boš se videla, samo potrpi malo.“

Ta je bila isporojeno s takim naglasom, da Volodejka
ni imela več verelja se izpreševati. Godu tovaršičam se je
daj odprlo. Vrepreh so žaule na drobno pripovedovati, kaj
so doživljale pri žarliševanju.

„Te beli, tu beli, re te tu dobi v rake, potem je
hmes;“ to je bilo splošno mnenje nek jetvica.

Volodejki je uhlote potajelo tesno, ko jih je posluala.
feto bi bila rada sprejela popovor. Obrnila se je k tistemu
mlademu dekletu, ki ga ni popuvala, ni do katerega je dobila
neko gajenje.

„Ali si ti je dolgo tukaj?“

"Tri dni", je odgovorila dekle, nato pa hitro dodala z glasom, ki je šepetal:

"To ti povem, če hočeš sama seli' dolro, potem molči. Če boš kaj izdala, se izgubiš ali prižala, se izgubiš." "

Škopi Volodejku tihnik je svignil obrutek nosa.

"Kaj je o tistim belim?" se vprašala nato.

"Tisti je velika snijja. Snijje so vsi, toda ta je največja snijca."

Dekle se je vedlo v hat, nekoliko od drugih stana.

Tja se je vedla tudi Volodejka.

"Kaj bodo nepravosti b otroci?" se vprašala nedoločno.

"Otrčke pošiljajo v rajh na vzgojo. Tudi troje bodo poslali tja."

Ta odgovor je Volodejki odvalil kamen od srca. Pri tej veliki menici, ki je padela njeno družino, je tože kar dobro. Otrckom se troje nič ne bo zgodilo. Maš se to nekako izkopul, njena lastna usoda pa je ni toliko brigela.

Volodejka je bila prepričana, a hitra žena. Če v par urah ni še kaj selico videla svojo sliko in njene tovarišice nepravila ~~na~~ svojo sliko. ~~Še njena prauka~~ z iskanjem tistega dekleta, so bile rojčnice zelo obupane. Tiste njene prauke se je pričela narahnost bati. Dekle ji je govorilo, da skoraj ne pripravajo, tista prauka daleč narahnost izdeja. Konec je ne ~~štalo bo?~~ na ti ves glas ~~govorila~~ trojila:

"Jej ne vem, kaj ~~sem~~ sem tukaj."

Druge se je hudovala:

"Mene je ta in ta noster potlačil."

Tretje je dejala:

"Kolo me je gmotil, da sem se narahla v to stvar."

Dve rojčnici nista toliko govorili, ena med njima je bila tudi druga prauka Volodejke. V celici sta bila nekako dva tubora, eden tubor obupank, drugi pa je bil smelejši.

Volodejka se je kaj pridružila temu drugemu tuboru.

Čas do opoldneva je hitro minul. Opoldne je bilo korilo. Bila je neka neužitna šorba, ki je je od daleč smrdela. Volodejki se je uprla, ker se ni bila izgledovala. Druge rojčnice so hlastno jedle, da narahno je tudi poročala

bila me prej kakor okusna. Ko so jetnice vdele, da se Volodejka ne dotakne jede, so jo vse gledale z bežnimi očmi. Najprej se je ogledala puavka, ki je bila obupana:

„Volodejka, daj meni, če sama ne boš jedla.“

Volodejke ne se te prošnja ni pripela. Obrnila se je k terti nezgusni deklici in ji ponudila jed. Tuda deklica je odaj reklo:

„Dajte oni.“

Ona je tlehnoj ogrebita pa poročila in izvenila Tekočinar v svojo porodo.

Popoldne je potekal počasnije. Par jetnic se zlepla na kup in nekoj časa spelo. Druge so samo donele obaidu. Počeri pa so ne pride k sebi in so si nato žele pripravovati vrčka svojo zgodbo. Najprej so pripravovale tiste, ki so bile najbolj obupene, najmanj pa tiste, ki so se še držale.

Nekje sprememba je nastopila med popoldneva, ko so nenadoma poklicali. Tisto megano Volodejke ino Jurek. Prišla je kmalu nespaj in je bila na sreča.

„Jez grem douror, jez grem douror,“ je hitela pripravovati na vse strani. Bile je vse iz rebe in je neprestano stmelala v vrata, ki bi se morale odpreti.

Do noči pa se te vrata niso odprla. Ob romreku so se odprla, toda le toliko, da so jetnice dobile večerjo, ki je bila zopet neka smrdljivo voda. Potem so se vrata zaprla in nastopil je noč. Vre jetnice so pričakovale, da bodo Volodejka še prvo noč odgnali na zariševanje. Žuto so se do nje tudi ~~taka~~ ~~sta~~ zelo obirno obnašale, ko da bi imele opraviti z belnikom. Govorile so nanjo prizanesljivo in nesno in ji gledale očitno ponižljivo. Volodejka je to jezilo in portela je nervozna. Ho so se nado sled vlegle k počitku na galo, cementna tla brez odej, mbrna dolgo ni mogla zatičiti očesa. Dobler so a junaj med celico se slizali koraki, jih je ta odmev razbrnel, toda ti koraki so kmalu potem utihnilo in nastala je gluhota tišina. Počeri so se vse jetnice potopile v ~~polopranje~~ neko stujje, ki ni bilo prodobno

ne snu, ne bolenju.

Te noči miro hkrati ne Volodejke, ne kuhe druge to -
vernice in Jarlišovca. No so se jetnice zjutraj prišli izklopale
iz težke noči, so bile zelo izmučene in so imele ne podplute
oči. Zjutraj je prišla strova in ona je morala odvesti čeber
na hodnik. Sedelo je terno tisto obupano gosnjo. No se
je vrnila, je trdila, da je kuhje videla Volodeja, ki je bil ves taven.
Ta je pripovedovala tako prepričevalno, da je zbegela Volodejko
popolnoma zbegela Volodejko.

Ta dan se v selici ni ničesar zgodilo. Volodejke nitje
ni pogledal. Tako je minulo štiri, ali pet dni. Neke jetnice,
ki je še mes tedno sedela v teh zaporih je trdila, da se kaj
takega še nikdar ni pripetilo. Vse jetnice tovarišice so bile
mnenja, da ima Volodejka posebno srečo.

Toda peti dan so se vrata neenkrat odprla in gestopovec
ki je vstopil pred njo, je govoril:

„Liza Volodej!“

Volodejka, ki je sedela na tleh, je takoj vrglo kvišku.
Bila je visoka, blede in zelo izmučena, toda lepa žena.

„Lepe vlačuga!“ je vzkliknil vojak, ki jo je poklical
po imenu. Nekaj časa jo je gledal z dozdoljivimi očmi,
nato pa je se je že korak umaknil nazaj na hodnik ter
s prstom pokazal pred se. Vrokljah, kakor je bila prišla v
ječo, je krenela Volodejka pred vojakom, ki je pač da
njo nekaj govoril. Jetnica pa ni govela besedice neurški ni
ga ni razumela.

Vojak je odšel kmetero v prvo nadstropje in
jo pustil v veliki, svetli sobi, ki je imele okna nekam na
dvorščice. Potem je vojak odšel. Volodejka se je gnarila
v sobi z dvema moškama, ki sta bila oblečena v rne uni-
forme. Eden ni napravil naujo nobenega pitja, drugi pa
je bil tuk, da ni mogla več obrniti oči od njega. Bil je
droben slovek, ki mu je čisto bela glava tičela v opromnem
virskem ovratniku. Upstovila je takoj, da drobna glava
tega dečka ni bila od steviti, eunpak, da je bila po narevi.

Na tem človeku ni bilo kakšne temne dlake, ali temne poteze. Beli so bili lasje, bele obrvi, bele tenke dlake pod nosom, bele so bile tudi njegove oči. Pršla je torej tudi ona med tega zlo- glasnega, belega človeka. To vrninje ji je nekoliko poprela, vendar se je skušala nepraviti kar se da ravnsledno, da bi mu ne pokazala kakšne slabosti.

Beli človek jo je tukaj začel veseličiti, ko pa je ugotovil, da ga Volodejka ne razume, je poklical tolmača.

Beli človek se res ni ožil. Takoj ji je povedal:

„Jaz vas lahko tukaj ubijem, vite brezpovna stvar, ker ste tako strmenjena. Tihoda pravzaprav vake besede. Pet dni ste imela čas za menidževanje. Vceliki ste ~~može~~ lahko spoznala, s kom imate opravke. Sedaj boste govorila, ker je va vas boljše tako. Torej govorite.“

„Kako bom govorila, ko pa ne vem ničesar,“ je odgovorila Volodejka, ki jo je zajela jeza. Takoj se je dvignila: „Prvini povejte mi, kaj so naši stroci.“

„Menuda vam jaz tihti, ki isprašujem,“ je dejal beli človek vduro izmenaden.

„Če mi ne poveste, kaj so naši stroci, vam sploh ne odgovorim.“ je pousvila Volodejka.

„Potem gura teči hči,“ je poudaril beli človek. in se postopnel v kmetico, ki je nepremično stala med njim. Rezultat tega opogovaranja je bil, da je beli človek nekaj popeltrnil, potem pa odgovoril po tolmaču:

„Vaši stroci, Volodejka, so pri dobri. Va nje se vam ni treba brigati. Naš voditelj je velik prijatelj nedolžnih strok.“

„Ali vam lahko verjemem?“ ga je povabila Volodejka.

„Rehel vam. Sedaj govorite vi.“

„Sem že odgovorila. Prav ničesar ne vem, kakor to, da ste mi izropali hišo, nato me ste jo zapeli.“ je odgovorila Volodejka.

„Tovrstno!“ Glas belega človeka je bil nerasvotičen.

Mato se je beli človek, ki je kadil cigareto, nagnil nad mizo, polem je iztegnil roko, ko da bi hotel strčiti pepel s cigareto, toda roka se ni ustavila nad pepelnikom, um-pah je šla dalje po praku s tlečo cigareto med prste, obkles cigareto ni butnila v Volodjejkino lice.

Kmetica se je s kritom umeknila.

"Kaj pa je?" je misno vprašal beli človek, ki ni sprejmel odbrava. Cigareta mu je še tičala v ustnicah.

Kmetica se je ~~dač~~ togotno dvignila v sedlo, toda tedaj je pristopil tolmuč in je od sedaj ~~potlečil naprej~~ ~~na~~ ~~stol~~ ~~pristopil~~ naprej k mizi. Njen trebuh je bil nerlonjen ker so na roki mize. Beli človek je odaj nerlonil brsto v oleu in dolgo strmel nad se. Čep nekaj časa je vzel nekaj izpod mize pod teker belegru palico in pač skovarec riniti v Volodjejkino trebuh, da se je ~~poprijel~~ ~~glavsko~~ ~~poprijel~~.

Kmetica je spet odkrčila. Bila je nasreči noma in palica ji je povzročala bolečine.

"Kaj pa je to?" je spet vprašal beli človek, ki je nekoliko izbuljil oči.

"Sovjariji!" je se je kmetica poprčila.

Tolmuč je njen izbruh pretaril na nevišto in beli človek se je tedaj nasmešnil ter rekel:

"To je ni nič, ljubica." Mato je ~~skrajšal~~ tolmuču nekaj rekopal in tolmuč je rekel kmetici:

"Sleci se!"

"Kmetica je ogorčeno govorila:

"Mi ste ovreli."

"Sleci se glepa, če ne se bi popola," je ponovil tolmuč.

Volodjejkina se je povesala po mizo, da je bila njena pri-
kazen še lepša, polem pa rekla voltočno:

"Sama se ne bom."

"Kaj pravi, vlečuga?" je vprašal beli človek, ki je po ~~to~~ ~~tolmuču~~ ~~mu~~ ~~je~~ ~~drugič~~ ~~metičinemu~~ ~~področju~~ ~~itak~~ spoznal, koliko je ura.

Tedaj se je dvignil tudi beli človek in plaval k kmetici. Od druge strani je plaval ona k njej tudi tolmuč.

Obla sta jo zopredala in jo skušala prepričati k domu. Toda pri Volodejki sta se ustela. Namerti, da bi jo uspelo pritišiti ob klo, sta jo ob zaletu le pogledala proti steni, ker je stala nekje drugega miža v katero so se oni trije z vso mižjo zaleteli. Ko Hmetica je upala, da se ji bo pri tem osvobodila, toda gostapona sta jo ravno hotela sprostiti v ta kot. Hmetica se je z okomi oprizela miže, da ne bi padla, toda v tem hipu je eden gostaponev potegnil za nekjo tajno pripravo, ki je bila ~~na~~ pritrjena k omizi in na ta način prekleval Volodejki obe roki k miži.

Hmetica je bila sedaj priključena k miži nekako tako, kakor je živina priključena k jeslin. ~~Pri tej~~ ~~ko~~ ~~sta~~ ~~bi~~ ~~si~~ ~~pruži~~ privcepni mižho, je morala pri miži steti upognjena. Telo pa je komaj utegnute opraziti, da jo mrtine vso ohlepa zapetje in jo prikljupa k miži. Skušala se je strasti, toda zema se utegovala roki, precej težko miže se ni premaknila, ker je bila pritrjena k steni. Ila se sprevidele, da se nehalja v parti, jo je strleso po relem žrvotu in oprizuje jo je hotelo najprej zadušiti. Ker ni mogli storiti ničesar drugega, je pihnila proti ~~z~~ belemu ilovcu, ki je stal na drugem koncu miže. Pri tem je bila podobna Nanjencem obnoje je bila polna sovratve.

„Doli s sunjenci!“ se je ledaj zadel beli ilovek proti tobmaru. Ta je takoj pritisnil in z veliko spretnostjo, ki je kapele na opramno prekro, odpel hmetici krilo, da ji se padla na mižo. Z isto spretnostjo je se odpel tudi ~~sp~~ ~~hant~~ ~~spodrujo~~ obleko in hmetica je stela sedaj do nedrij nage med obeura mižkimaa.

Beli ilovek je odstopil za krah od Volodejke, da se njemu telo lahkro ~~pa~~ ~~spago~~ boljše opogoval. Njegove bi so se ~~zavzile~~ ~~zavzile~~ v hmetične lepe bibe in so počasi pile vzdolž nageh nog.

Hmetica se je ~~na~~ strčila pri tem vse strčila in gobučala.

„Ne žu se, sunje.“

Toda belega ilovcha ta igral ni upiril in ravnotežja in je se enkrat pretinjal z vimi žuvino negoto. Tobmaru ~~pa~~ ~~pa~~ Hmetica strčkala nage tobmar shuvraj, si je tobmar segel z ~~z~~ roko med nje in z velikimi napovom potegnil na vplečenju stran. Ila je to odregel, je hmetici porinil med oba vplečnja nako leseno napravo, ki je bila podobna vajru da uperavaje ihomjer. Hmetica vdalej ni mogla več strčkati nog shuvraj in je

morale šteti prostreicut.

Četrtproci se je pri pogledu na tako razgaljeno žensko iznel
nehaj nesramnik, ki jih pa kmetica ni razumela in jih niti hudo-
čala ni, ker je v njej vse kipele.

Tolmač ji tedaj ozel iz omarice ~~kožo~~ kupa truhlega žmice-
kamega papirja in ga motal med Volodejkiine noge. ~~Hoje to~~
Papir je bil večinoma ~~prazn~~ zelo tank in lahak. Hoje to opremil,
je pogledal belega ilovcha. Ta je kipečel premeril, potem pa je
mahnil z roko, nekaj si tolmač je cuknat šel k omeri in pri-
meril iz nje je ~~se~~ ~~med~~ ~~seboj~~ en kupa papirja.

Beli slovak se je udaj potome tel pa kmetico in spregovoril
s vrinceno možim maglarom:

«Škoda, da nimam bundit vrag' pol ure. — Maingra, ali bi
govorila. Sedaj je padaja čas.»

Volodejka ni mogla dlje nobenega odpora, četudi bi
bila hotela govoriti, ker ~~je~~ ^{sta} je tako ~~kuhala~~ kuhala vol, vrmo-
tu ni jeza, da je ie kmaj lovila rapo.

Pokim je bilo pa je prepozna.

Kolj huk je omenil sobo. Tolmač je medtem privlekel
iz jepe kresalo in ga vrtakul pod kupa papirja. Tekoj se je odleg
plamen potegul iz njega in švitul kmetico pod nogo. Opuj je
tmula zajel sel kup in zapnel na vro moč. Kmetica je bila pri-
klenjena k mihi, rapu tega je ~~smela~~ ritide t nazamni ni mogla
pomagati. A Opujem gukaji so ji švigali čep kolica in delje med
stegu nazgor. Fer kmetu je začelo smrdeti po dlaki, hure je kmetico
párela v svete med nazamni. Volodejka je počela prepirati telo.
Iprova rhuhati od bolečin. Hočelne je glavo tulila, potem pa
so jo bolečine tako preunzale, da je stopela in je potala mupal
nezovetna. Ho Galestin hinki so prenehali, urtnice ~~so~~ se ji mupal
rtimile in ~~skoji~~ ~~odpote~~ iz ust so puhajali se se sunki slabotnega
karnaja. Urtnice so bile pokhate z belimi peronni:

Fudi njeno telo se je umirilo. Medtem ko sta se nej
napi hšento lonili, sta naj počasi počeli trepetati in napred
ni ~~lilo~~ ~~na~~ ~~njih~~ je le se ovalahko olgot auje pa bokor pričela,
da njeni udje se niso omrtveli. Od bokor do pete ~~ni~~ ~~ni~~ ~~ni~~ ~~ni~~ ~~ni~~ ~~ni~~ ~~ni~~
so je bila noža pokhate z ~~gnojna~~ ~~hi~~ ~~na~~ ~~pa~~ ~~bolečine~~ ~~polita~~ z

muševiškom žnjem, tudi nje straf je bil pstrit z obeliskmi
petimi vrstami:

Volodejki se je serila vse olaka med rokami in v
robi je nepravno mrdelo po izganeu mesu. Klavca pod noga-
mi je počeni umiril; kuhar je tolmači s preta pelico kratko
pelico podlegel v kup pepela in kuhar je še za hip kuh-
nil plamen iz nje in ji oblegnil bele miče, nato se je
je kup sesedel.

Počeni je kmetica spet prihajala k rebi in pro, ker
je stasila, ho je se je zavela, je bilo, da je pijunila po mudi
med reboj in zavrčala:

„Ali te kaj uti?“

„Kaj pravi?“ je mrdno vprašal beli človek tolmača.

„Ta kuba je hoo kudič,“ je napol rahel tolmači.

To rebi se je mrdelo, ho je beli človek je zpratil železno
pelico in vrel tolci žnje po volodejkiint bilih. To je bil sig-
nal tudi za tolmača, ki jo je tudi vrel liti. Takoj sta jo gredla
obdelovati vrel od ene strani. Boki so hitro portali klobasiti
portajala mrdri ~~phor~~ se je in so se pokrili s širokimi klobasami.
Iz nekaterih klobas je pavela tudi je briggate kri. Kmetica se
je pod udani vrela rihiti in lefite na kup. Pri tem je glasno
kripela od belim. Her je bila prikenjena za roke, se ni mogla
popolnoma seseti, ampak je obrinela ob mudi. Gertanova sta
jo tolkla dalje. Najbrž je opazila nista, da se je medtem lega
Grtre teho spremerila, da nista vli obregala bokov, ampak so nje
ni udani padali mungo višje, po hobtu, po pumak in po
sanni glavi. ~~Kmetica~~ Tele, ho so udani portali risto vrtli, ker
so padali po lobruji, se je največ zavedel beli človek in prese-
kal liti. Jre nje in je isto stasil tolmači.

Kmetica je le še slabšno kripela. Pepela je ob izvrtju
mje z nategnjemini rokami. Ho je tolmači odregel roke od mje
se je tehoj sesedla na kup na tla in tita nuntala. Podobna
kupu mesa.

Beli človek je se samil s izhomyem v tta kup in s vrdeto
zehlil:

„Govori, mlaunaga.“

„Zdaj naj govornim.“ je salmekljivo odvrnila kneticica. Ona se ni povedala, da je med tepežem njeno turnanje moral slivati njen mož Volodaj. Tudi tega se ni povedala, da je parkrat gubicala njegovo ime.

Opertopna miru nuzgli micerar vedeti je žene, zato so jo gledali kakor trupeno kačo. Pokem pa se je zgodilo nekaj, kar je zanj bilo največje. Pokem, ko so jo preučevali biti in jo pustili lonete pri murčlem miji je nesukrat zavila iz srebnje robe abupne krihe svojih otroh.

Najprej je čula najstarejšega vpiti:

„Oče !“

Polem je bil mediji, ki je vprašal:

„Oče !“

In napred je z blebitum glavam zaspila njeno okle:

„Mati !“

Njen glas je sluhel.

Štiriji hlici so se ponovljali in najpogostejši so bili hlici dehlata.

Tedaj mate in več vprašala in je govorila na to niti:

„Kaj ne delate z otroci?“

Beli slovek, ki je stal med njo in izpremenil straja, am-
nek dejal z matrim glasom:

„To mora biti, norica.“ Polem je re šolal:

„Ali bi naj govornica?“

Toda Volodajka tega povpra ni slivela, danhevnro
ga je je tolnici tu krat pristanil in se sam pripravjal, naj
govori. Žene je škoraj glemela. Zaspajala se je pohovni
in mišala:

„Soruj, vrnje !...“

Ali pa:

„Pustite otroke !...“

Ali pa:

„Užite nas ne skupaj...“

To je trajalo skoraj kakor čitit me. ~~Medtem so stari~~
Žene trik je bil tuho rola ulovit, da so starije vrhe in
svesni vbi skoraj popolnoma zavili. Volodajki so se

nabrane pune na ustnicah in repov je bila pretepena do onemog-
losti, svojih lastnih bratov skoraj ni več čutila. Kontrat je
~~z njo dosegla neki stol, ki pa ji slab s tako malo trenotno ob-~~
~~steno njeno, se pravi, k njo ni prišel, ker njeno telo se je~~
dvigalo tako, kakor je postel in padel njen bes. Naposled
je do nedrj gubo tako oblepala na tleh in le se praprove glas,
ki je prihajal iz njenih ust, je pričal, da telo še živi.

Postem je na njeno povest lega teusa, Ho se je prevedla,
je bila spet v celici pri svojih tovaršicah.

4

Brigulha, Kristina in Jelko so hoteli, da se jih
ostopeli od mater, odquasi v nelo druga besa. Tista Jurka, ki ji
je bila prijateljica, jih je zapela v, nelo roba, v kateri je bilo
par dolgih klapic in neke črna tala, ki je prebrala svo roba
steno velike roba.

Jurka jim je nekaj povzela, kar ne more razumeli: Razu-
melih pa so njo kretajo njene roba, s katero jim je nekaj prigila,
preden jih je zapustila. Mladci Volodje in njeno prijateljico tolmučili
tako, da niso mogli ostati v robi, dokler ne pride ugovor.

Niso ostali dolgo sami v robi, kmalu je ostala neka
druga, prava Jurka, ki je imela grad ob sebi in je takoj začela
bricati nad njimi, a zapet o jopila, ki pa niso se nikdar
skizali. Staršini glas na in bil tako grad, kakor njen obraz,
pato se je steno niso hali. Neskončno jih je stala vprašala po
domaie:

„Ali ste lažni?“

Volodje so glas zapirali. Bili so res je lažni, to
prijatelj hito je se polne in se niso dotikali kaj v inta, tola, ho so
odprli inta, so mi trije librate vprašali:

„Kje sta oči in nati?“

Starša je zapirala.

„Jez vas vprašam, se ste lažni?“ je ponavle se enkrat.

Toda starša, ki je bila mati tute mlade Jurke, je bila globlja,
Jato je se dladala:

„Oče mi nati hita obseca. Ali lute jeali?“

„Ne, nista ne bomo jedli!“ so na en glas odgovorili mladi Volodeji.

„Haha hriete, pukahete!“ je menila stierka in zapustila soba, v katero pa se je kmalu vrnila s tremi kosi kruha, ne katerih je bila namazana marmelada. Zala je raketum so en tak kos, potem pa rekla:

„Vrete, jete.“

„Kdaj bodo obrili očeta in mater?“ so opazili strani stierko.

„Ne vem, mogoče pa ne na budo,“ je rekla ta.

„Potem bomo jedli,“ so menili strani in začeli jesti. Hrana jim je čisto všeč in v tak, nekaj marmelade pri Volodeji niso poguzali.

Čez nekaj časa se je vrnila mlada ženska in jih oromo pomenila. Odkar je bila ta v sobi, tudi stare niče pravit po dvoriče, avpaš v tujim jeziku. Netro je mlada ženska gela geliko za roko in jo odpeljela iz sobe. Janta ita tlor'ila so rentro. Ihoji neki obloji hodit so ni priti na notorno dvoriče, za hira. Ne tem dvoriču je bilo kakih deset otrok, hi so bili podobne starosti kakor Volodeji. Ko je mlada ženska stala na dvoriče, so se ni strani hi so bili tem potence postali čudno tedi, neto so zamahili z roko in pokrivali na en glas:

„Heil Hitler!“

„Heil Hitler!“ je pokrivala naj tudi ženska, potem pa je začela pravit nekaj na dolgo in široko, kar na Volodeji niso razumeli. Razumeli so le, ~~toliko~~ da jih je ženska du jim je ženska z eno roko pokrivala na dvoriče. Hira je stala quira tujih otrok in strela orup. Polem se je ženska odtrnula.

Ne dvoriču so otuli Volodeji in tujji strani. Ženska je dolgo ni bilo več med njimi, toda na dvoriču je bilo še vedno čudno tiko. Moji in tujji strani so se gledali kakor v odrugi. Avlecega ~~jele~~ žele rep nekaj časa je pristopila dehlia h geliki, hi je bila ite velhanti. V volrah je držala najhuro parturo a bljehentim krjeim, je ~~privedla parturo~~ ter jo malie

ponudila novi zoraniki. Gelika je nekaj časa strmela
 v rudo zastavo, potem pa se je obrnila stran. Pri tem je
 lice grdo namrdnila. Tokom to h ujej skoiti trije pogledi
 ki so vsi nosili zastave in v pokal in jih začeli pomijati
 dekleta. Ker se jih dekleta ni moglo iznebiti, se pokrivalo in skoito,
 hjer sta stala Anzuh in Krištof. Tokom otoci niso več silili vaje
 z zastavami.

Volodejev otociro bili bozi in v samih majhni, otociro veči-
 na drugih otok je bila strata in boji oblečena. ~~Le~~ bolkar
 je tista mlada ženska zapustila dvorane, so otociro molčali.
~~Le~~ nekaj časa je pristopal majhen fant k Volodejev in jim pol-
 tiho rekel:

„Kde je vas priquakli sem?“

„Danes,“ je odgovoril Anzuh po svoje navadi mirno.

Fant, ki ga je vprašal, je postal zdaj iisto gled ni je stra-
 hvana pogledal proti molom. No se je prepričal, da so vrata
 se zaprta in ne okunt nihogar ni videl, se pripel Anzuh
 se rako in mu s pronicim glasom rekel iisto tiho:

„Ne smiš teta glasu govoriti, drugje te bodo tepli.“

Volodejev je napravil velike in veindene vi.

Fant je nadaljeval:

„Slovenski ne smiš govoriti, nemški ne lahko vpiješ.“

„Nemški ne neujem,“ je odgovoril Volodej, a zapet

po domoie in zapet preglenu, rehoj fant, ki ga je vgovorjal,
 se se je obrnil od Volodejev in odšel k drugji družbi.

Leprar je ta družba bila oinodna zelo pestraena, so bili Volodeje-
 vi paajo venolea mevelika privlačnost. Imalu je Volodeje spet
 obstopilo nekaj dekterov in deklic. Eden fant je pristopal iisto
 blizu Volodejevom, in se obrnil proti njim in komaj ališno
 vprašal po domoie:

„Ali bodo tudi vaše stari politi?“

Volodeji so razprli vi in reke šef nekaj časa je
 eden mogel odgovoriti.

„Ne vem!“

„Tiho govoril,“ ga je poroveril omi drugi, potem pa
 dvokal: „Moje bodo politi, ker so smeli prajo z bariditi.“

Fant je pristopila nika majhna deklica ni rekla:

„Ali so vas tepli?“

„Me,“ je rekla Jelica in Anžuh je tudi odvrnil z glavom.

„Mene so pa so,“ je izgovorila Jelica.

„Mene so tudi, nos so tudi,“ so se zaporedoma ogledali strovi, naposljaj pa je eden dejal:

„Le vas se mislo, vas me se bodo čisto gotovo.“

„Zukoj?“ je vprašal najstarejši Volodej.

„Zato,“ mu je odvrnil mali prorok. „Zukoj vrabege tepejo.“

~~Atah~~ Prerokoma so strovi morda pozabili, da so na dvorišču, kjer se slovenski ne sme govoriti. Portajali so že stonj glasovi in na dvorišču je portalo živo.

Nemastoma pa se je v prvem madit roppu hiše odprlo neko okno in v njem se je pokazala tista stara ženska ter zavpila z odurnim glasom:

„Kola govorijo me slovenski. V tej hiši se govori samo nemški. Pouchajte sodnega lauditika!“

Otroci so sprva utrpeli, ker so mislili, da jih je zaresnila mlada ženska. Ko pa so videli, da je le stara se mislo tako preli. Stara je riva kričala, toda tepla ravnost ni in jih tudi tožerila ni mladi. Zato so se potuhneli in se previdneje ogledovali. Kmalu pa so se spet ogledali in kmalu se je na dvorišču pojavil stari sluholaj.

Nekokrat je vednel po dvorišču mogoč glas v nemškem jeziku:

„Zof vam bom se povetila!“

Ko so se strovi ogledali, odkod prihaja njihov dobro znani glas mlade ženske, njihove goskice, so videli, da so se hrupoma odprla vrata v pt. vrhovi, iz njih pa se planila proti njim samo goskice. Najbližje so stali ravno Volodejni trije strovi. V služici je držala teko brkovo. Žuj je naprej vplavila sif glavno melega. Kričala in zavpila med njim:

„Ti ne boš slovenski govoril.“

Potem je ustavila me ro moji prvem stojčega Anžuh

da se mu je takoj naredila črna klobasa na čelu.

Gretyja je prišla na arsto gelika, hi je tudi dobila črna klobasa za sponin.

„Danes ste jedujice slovenski govoriti,“ se je togolila njihova sosednica. Polem je se sbrat jezujela slemu dvooriču, nato je izginila.

Volodeje je hudo bolelo in najraje bi bili glesno jokali; toda tega nobeden ni storil. Togota in namota med ostalimi stroci jim tega nista dopustili. Iz oči so solge rccc kopule in sline na utrucah so pričele, da jih boli, toda tili pridruženim glesovi so bili ne, ker se je prišlo iz njih.

Najprej se je zavedel kuzuh. Obiral ni je z rokamoma oči in utruice, polem je pristopil k malemu Kritecu, hi je bil najbolj pripradet. Takrat je bila že tudi gelika pri bratu in ga brisala z roko.

„Kritec, ne joi. To mine.“

Ta ni hile njegove tolažitve besede.

„Saj nočem,“ je odgovoril mali bratec, hi ga je jok le hotel poriliti.

„Oljuni ven, polem ti bo odleglo,“ ga je uiril dalje starejši brat.

Mali Kritec je res gledal sre sline, ker jih je bilo teje in je vola je bilo podobno žarometu. ni izpljunil.

„Ali je bolj?“ ga je vprašala gelika.

„Je,“ je odgovoril Kritec, derisovno je njegov obraz trodil še nekoj drugega.

Drugi stroci so stali v veliku polbragnu sholi. Volodejev in jih ročno gledali. Mali mali, sčati fant je pristopil in jim komaj ali no verjupal:

„Saj res vam pravil.“

Polem je pristopil neki drugi in rebel po nemilo:

„Nemški morate govoriti.“

Dolga je trajalo predur so stroci pogledali na ta pretep, in predur se je žoljajje spet povrnlo na dvoiriče. Popoldne so stroci imeli vno. Niti stare, niti mlade ženske ni bilo ~~blizu~~ do večera blizu in so lahko debalo, ker so si želeli. Na se je mačilo se je prva omila mlada ženska. Ob njenem vrtopu so ~~stara~~ vri:

otroci stopili drtali trdi na mesta, nakrenjili olave, izteg-
nili roke in zopile:

„Heil Hitler!“

Ženska jih je dolgo gledala niti otroci so ves čas stali
tako in dneli vrujo sprte oči. Tu je bil nekak apel.

„Ste lačni?“ je vprašala napred ženska.

„Niemo!“ so odgovorili trije, štiri plesovi. V
resnici pa je nem otrokom od lahke hrulilo po želodcih.
Volodjevi, ki dolgoj sel dan niso ničesar pojedli, se je od
gladu že skoraj motilo.

Polem je ženska gnala otroke v tisto sobo s klopmi, kjer
so morali polem čahati ne večerjo. Medtem je mila tudi
stere žena domov. Hvala je bila večerja gotova. Vsak otrok
je dobil kos ~~trav~~ črnega kruha mousopnega z margarinom,
za tem pa skledica mleka. Po tej večerji se je nem otrokom
popnalo, da niso niti, k očepuh da se jim je tak replantel.
Volodjevi so zeredi apetita hoteli oči škroiti iz jenu. Noto
je vednelo poveljje:

„Otroci spat!“

Otroci so se zgrnili proti vratom, ki so se medtem od-
prla. Volodjevi so bili padli v vrta. Sredini prtor je bil
pišt, kuhar obrednica in teran. Ob stenu je stala vrta med-
stropnih pntelj, iz katerih je svetloba slava in konci vdelej.
Drugega polbitra v sobi razen pntelj ni bilo.

Vsak otrok je se popnul svojo pnteljjo. Le Volodjevi se
niso vedel, kam se naj dejo - tako so neodločno obrbali in
gledali. Ženska je takrat govorila:

„Starešine, kaj čakaj?“

Takoj je prišloil fant, ki je tu imel od vseh najdaljše
nože in se padel nas Volodjevi na muški.

„Tje mater.“ Ž roko je pohajal na dve pntelji, ~~traj~~
~~sta bili prapri.~~ Soba je bila pa tuk ^{obisk} ~~obisk~~ se skoraj pumsthus.

Očepuh in Kristai sta morala spoti skupaj v cui
prapri pntelji, Jelka je morala gati z nekimi drugimi obletkom.

Portelina kontra so bila zelo ožra, prežha celo na ~~to~~ strohe, toda ti so bili mi neini, ho so vrtali sami v sobi. Lini je upamila, toda neizglic temu, da so mi strovi bili budi, ~~je~~ se v spolnini dolgo mi ničar gnilo. Otrou ki so bili tukaj je izhusemi, so priduškovali, kaj se govdi v hiži. Kmsdu so uplovidi, da se konchi obek žensh, stare in mlade, oddaljijo. Potem so eličeli, kako so se večna vrata najprej odprle, vtem so se zaloputnile in ~~pred~~ na cesti med hišo so se konchi vrt oddaljili. Otrou so s pridržano espo priduškovali temu dogajenju. Ho so konchi pred hišo popolnoma utihnili, je per otroh gavrishala mi plačilo ip portelj. Istovrasno je tudi prepvela lina.

V sobi je portalo, kakor v mrovtje čim. Nui otrou so porokali ip per kmit, stercina je bil eden prvih. Theršina je tudi ~~je~~ hitro prepledal, je so skua dobro jatemajena, da li jih lina ne ipala na ceto. In kakor vaki viter, je lilo v otrohem zaveti čim tudi nočaj. Otrou so se oblekli mi se mičli jetrovati. Najprej so mi pripovedovali so je doposke mi tu so omeli največ opreiti novini. Moja Volodeji. Ti so pripovedovali, kaj so tisti den doji veli. Nihie mi govornil neustre; sumpok mi po domare.

~~Drugi otrou so~~ Kakor Volodeji, so pripovedovali tudi drugi otrou:

Kaki deček je rebel:
 "Mojeqa očta so pekali do kovi."

Drugi deček je rebel:
 "Mojeqa očta so upli v openj."

Nekva dehlisa je rella:
 "Pri nos so tudi prežgali."

Volodejem so restle vti mi Augub je vprašal:
 "Ho pa so ti Gindje?"

"To se perbeponi?" je odobil odgovore.

"Kaj bo prej f namu. Ali nas bota tudi potili?"

Ali bomo potani v Neumi jo. Jez čelava je 3 telne

na transport. Tem bomo pruzpojenu v Neuma; "je potrojival stercina, ~~ki je~~

"Jez ne bom nikdar Neum." je dejal ^{Augub} ~~Heiter~~ mi stinuil

pesti.

"Jez pa je pram neumi, " je mevil stercina.

„Kakšni bomo potem, ko bomo pregovarjeni?“ je vprašala zelika nedolžno.

„Tukerini, kakor so Nemci,“ je poravnal nekdo.

„Ali bomo potem pršli nazaj?“ je vprašal Kirsta.

„Nazaj ne bomo pršli nikdar,“ je potrdil starešina.

„Zakaj ne?“

Volodjeji so bili neustrašivi s vprašanji. Toda tudi starešina ni prišel v jedrego. Odgovoril je takej:

„Zato ne, ker ne bomo hoteli.“

Tega Volodjeji niso več mogli razumeti, zato so obmolknili in so bili skrajno uječeni. Če nekaj časa se je Anžuh iznebil topote, ki se je nebrala v njem, ko je rebel starešini:

„Ti me s Nemci držiš, kaj?“

Tedaj je vradel fant, ki je bil starešina.

„S kakšni Nemci, češ ne držim s Nemci. Ali mi siso držiš tu. Kaj si misel pomagati. Ali držim s Nemci?“ je vprašal suhi deček in se obrnil proti ostali družbi.

„Ne, tega ne dela,“ so voplemo izjavili strovi.

Volodjeji je iznenadil, da ~~se~~ je stari ~~človek~~ Toraricu kovarico, zato je herpoperavil:

„Jaz sem tuker nardil, ker si tuker govoril.“

„Sej ga ribana.“

Tuki fant je odprl široka usta in se puzeljal s vrenji bobni. Na ta način sta s Burzuhom postala prijatelja.

Dokler so otroci nekoliko pogledali na svojo vedno stanje in so se počeli igrati in po svoje zabavati. Pločuli so po posteljah in se lovili. Loba je odmevala od njihovega hrupa. Vsi so pogledali, da so se na nevarnost, le starešina je bil zmirnom previden. Vradil je Paporto je stopal k volom in prolestraval, če je v hiši se mir. Vradil se je vedno s mirnim obrazom. Kuberst je dejal:

„Kraj jarečnice dolga ne bo, nepljeto ušne. Hoj k strešnojtra.“

Otroci so se veseli. Vdela so tudi, kam je šla mati jarečnice, tista ~~stara~~ stara stena. Njemuje prolesta se niso tako beli.

"Moj prijatelj ni se ne bo domogel do polovici."

Otrokom se ni mudilo sploh. Bilo je že poznano, ko je Volodejina gelika vzdiknila:

"Leina sem."

Fahaj je odvalil re. Krista:

"Jep tudi."

Sherešina, ki je stal blizu Volodej, se je obrnil nazaj in se poudil:

"Zakaj tega nite prej povedeli."

Pokem je pristopil k prijatelju, privzdignil slamenjeto in potegnil igračko uje struno krulca, ki je bila podobna vrhovi. Odločil je velik kos ni pa dal geliki, drugič tudi ko je igral Krista. V rokah mu je stal re lep krajec. Obrnil se je drugemu.

"Ali si ti tudi laien?"

Sherejina Volodej ni rekel nič, ker pa je bilo pred drugimi pram, toda stvarina je bil ~~bolj in njepovrh~~ re poudaril iz njepovrh oči ni mu je sel krepji potisnil v roke.

Polej mu je nastala v uchi jelo velika sprememba.

Otroci, ki so se prej igrali, so neuhkrat utihneli in so začeli strmeli v Volodej, ki so takoj pričeli tlehhati s željosti. Tri otroci so bili laieni. Sherešina je to vedel, vendar ni se mogel pomagati; ker je Volodejina dal podujji krulc. Boto je dejal:

"Vi ne boste nič odloili, ker ni krulca. Volodejina smo dali ta podujji krulc, ker so danes šole prilik uauu in ker so seli dan strudali. Pri dan je punipru najhujji, soj samu verte."

Otrokom se je takoj poznal vpliv teh tega pojasnile. Otroci so se razpršili in se niso več brigali za Volodej, ki so se dalje tlehali o polnini utmi. Nove otrokom se je poznalo na odvojil, da redobroujo leude mojega stvarine.

Vendar se prvotno razigrant med otroci ni hotela več povrniti. Kmalu so drugi za drugim odhajali sploh. Napredajo so se ulogji tudi Volodeji. Kontre, v katerem sta ležela deika je bilo rihov temo. Izgub se je Krista odumkal, kolikor je mogel, da je napredajo ležal na poli stranici. Vendar pa tudi to ni smatelo ni kumul so z drugimi otroci ved

žepali tudi Volodeji.

Povsili cukrat, ko so otruci je dolgo spali, so se odprla vrata. Prižgala se je luč. Nekaj strok je zarvotalo in se prebudilo. Med njimi je bila tudi Volodejeva gelica. Za hip je vprla oči v vrata in tihvoj spet zomijala. Med. mati je zagledala mlečno žurlo, ki je kapala svote močne, bele gobe. Zanj je ogledala suhega mleka r črni vojški uniformi, ki se je tudi rejal. Polem je žurka razamila luč, mehar so se vrata gapala. Gelica nato dolgo ni mogla zapoti: nepreteru je je lejala tu podoba pred očmi ^{je} mišmi hotela izginiti, ko se je je perelo vitati.

Lez kake tri dni, ki so mimli kakor prvi dan, so je Volodejeve tri stroke žurka odgnala r veliko ličo, prav r tute, kjer so pil smeli prvi dan z materjo. Izpoveli so jih r gomje nadstropje r veliko celo, kjer je bilo to ~~na~~ ^{na} vojškov, ki so vedeli oja mišami. Žurka je otula mi njih.

Otruke so začeli perlišovati. Izpoveli so jih, kdo je hodil r ličo, ali so nouti iz hiše hrano ali obleko, kam sta hodila oči in mati ni vedela strari. Izpoveli so jih lepo po (Volodejev) domšie, mi temu so bili zelo ljubeznivi in predodornu.

Na prvi vprašanje so mi trije otruci khruti odgovorili kakor v pbrui:

„Tega ne vem.“ Vprašan pa je bil le Anžuh. Buto se je vopih, ki je bil najdebelejši, pedel:

„Vprašal sem samo tega.“

Anžuh je na nako vprašanje odgovoril, da ne ve, kajti v ramici tudi ni vedel nič povedati. Pateru so se lotili gelice, ki je odgovorjela kakor Anžuh. Teta tvoj je bila r Krišičem.

„Joj sem vam rekla,“ je dejala žurka, ki je medtem odeno kadila cigarete ter metala nape nazbrif. Njeu obraz je bil malodane zmagoraven.

Polem je vojškov potent pred ce Krišiču ni ce mu skinal narmehmiti. Govoril mu je r slastkicu gleson in ga tapljil po ramih. Toda Krišiču se je včlo, da ce mu reji ni da ga spuletava nrap od njegovih rok. Nato

mu je vojnik pomolil kos sekalode. Roka pa je
le do kovanice bote pokrta z pokravnim, leket pa
je lita povsica z vrtodnim odlokom; hiw itelele
mavpor, hokoe jejeve bodice.

Tristaru se je vse tako pogelalo, da se je obrnil
stran ni da ga je sela itreslo. Vojak se je razpridil
ni Tristaru udaril, da se je ogrevel za stal. Tudi
Auzuk ni gelice mite vrela sekalode od vojika
ki je tepel brata.

Tedaj je vojku bilo dovolj. Obrnil je oči, da
so portele isto bele ni zasikal:

„Povickaj seue, se ne bote peli f lepa, bote pa
zgrda.“

Otrci op nro rapumeli po besedah, neje so sluteli
na zadrjanje vojkor, da jih ni odbraga ne rika.
V tem strahu so popablili ne ne, ker so vedeli.

Potem je tisti komati vojak vrel v roko
Tristara, hukoe ki jeval kroglo iz jektora korite na
kroglicice, ga portoval na široko, niwi podobno klap,
Bivrdno potepolej, da bi se mu ne blo treba pripraviti
k tlom. Komej je slecho stul na nogah, ga je vojak
z enim udarcem podrl na klap; slech je obrnus vršel,
toda vojak ga ni nehel mučiti ni ga je isipal v mero,
kjer je mozel. Ko je slech sled balen iztegnul jezih, ko
da bi se hotel podariti, je vojak z drugo roko potegnil
za jezih ni vlehel tako dolgo, da so slechu tudi oči popol
nomu istopile iz jain. Telo, ko Tristaru kril ni bil
vci nikomur podobem, je vojak izpental fantu.

Auzuk ni gelica itakoba pačela ne ne pretege
dreti, ko sta videla kaj delajo s Tristaru. Auzuk je
hlicul veta, gelica ne moau. Toda tedaj sta se dvignila
ortela dva šma vojaka, ki sta bila v sobi ni tudi
jeurka iz stroškega vtra je dvojje slovila pokouci.

Eden vojakov je poprabil Anzulnu, drugi pa je poprabil Geliu za lase. K Geliu je prikočila tudi ženka ter jo oprabila za roke; pri tem ji je slinjal srd svigol iz oči.

"Krstu," je rekla skopi vene.

Anzula je vojak tlačil k tlom, kakor bi gnetel keso stonice, medtem ko sta vojak in ženka Geliu numerovale na trepeti na dvoje: vojak jo je vlekel naprej, ženka pa nazaj. Oba, Anzula in Geliu sta pričela skupno vesitati tako, da sta Krstina ie prepila. Otvorji krki so bili histerični kilezni, ki so pulajali bolj iz strahu, kakor iz bolečin.

Tedaj sta Volodjini Volodjina oba prvi zariča optje njunih strah, ki je prodirala skopi tencu.

"Ali lute govorniki?" se je dežil vopih, ki je gnetel Krstina, ki ga je medtem poprabila še kolektivna tuga do vseh volodjinskih strah. Isto sta delala ona dva vojaka, ki sta vesnu bolj slinjala.

Otroci reveda niso utegnili karkoli odgovoriti, ker tudi ni bil ^{toliko} nimen izričiti iz strah kakor pogruje, holikor pa se je ilo pa to, da trije muhe in stohoji, da jih slizite stara, ki so jih smeli v vesnikih rokah na metapalnicah. Verudar se pri tem najdalje odrezala Geliu, ki v katero se je zarahila ženka z vsi strahji njunega sovratva.

"Krepvaj, kudič!" se je dežila ni trpela deblata terte uboge rabe raz telo, ki jih je ie smelo na ubi. Ker je tudi vojak nuroveril deble na svo moč, je Geliu najprej spudla v nepravost. Kmalu ni bilo volenege plasu iz njunih ust, le jekuhante vene so ji vele šep utruice. Mlucitelj in sta jo npla za pod nire spropledala, ko sta se se vpravala pa svet.

Tedaj je vojak pripal tudi ovesvečnega Kri-
stina k Geliu. To je pomenilo, da je pričel npral, da je istovr opraljena v vretujih rokah opraljena. Gertepo je dosepel, kar je hotel.

"Ti si sater," je rekel in se obrnil k ženi.

Vaša je hlotilo, rdečelo se je le onemogo, težko in izčrpano dihanje napredne zavestnosti strok. ~~Ne~~ Škofi stene je od nekod pridiralo zvončeklo murmuraje. Neki drugi vjeh, ki je navederil Skintei je odšel na neurhki:

"Tet pral je nos enega."

Ovčari so strovi prihajali u rebi. Najprej Skintei, ki je glomo poblihal sestvo Jelico.

Mo se je Jelica hotela oplatiti je morala najprej izpljuvati hepa korvork rlin. Sele, ko se je to navedilo je reklo odgovornila bratu:

"Skintei, tu sem."

Prilaj je se ženska stopila na plan.

"Opust," je reopila oramo. Potegunli so se tri strohe rati robe, da bi jih odgnali: Tada rek tedaj je vjeh opozil, da so strovi korvork ni vnapluti in da talu ne morejo ne certo ni do otrvipega zavetivca, ki je lito ne drugem korvu trga. Isto je vjeh pmeril polu univelnih rade, ni to nato paveli strohe prati po obzaju in rohal. Strovi so spet paveli vprti u kolivir, ker so jih bespoljirno drgnli po razpenu hoji. Najprej so jih toliko rcedili, da sil je ženska mogla odgnati na certo.

V otrvhem zavetivca so jih drugi strovi izpustivali, kaj je lito ni se opirali v plavo, vnapluto hjo rjtkoml rok in lei. Vdoveji pa so odgovornili:

"Nič."

Skintei se je namelnil:

"Tila je, tudi jaz sem tako rekel, ko uca tehnet prival nepaj."